

Mitolojik ve Efsanevi Kadın Savaşçıların Sinemaya Uyarlamalarına Yönelik Görüşler

Ceyda IŞIK¹, Gül ERBAY ASLITÜRK²

Araştırma Makalesi

Makale Gecmişi

Başvuru Tarihi: 07.11.2023

Kabul Tarihi: 03.06.2024

Research Article

Article History

Date of Application: 07.11.2023

Acceptance Date: 03.06.2024

Özet

Mitolojik ve efsanevi hikâyeler sözlü ve yazılı olarak günümüze kadar ulaşmıştır. Bu hikâyelerde yer alan kahramanlar bazı zamanlarda kadın veya kadın toplulukları olarak görülmektedir. Bu kadınların bir amaç uğruna ok, silah veya yay kullanma, evlenmeme, dövüş sanatını bilme, orduya liderlik, korsanlık, savaş tutkusu, kılık değiştirme gibi özellikleri olup bu özellikleri belirli ölçülerde sinemaya yansıtıldığı düşünülmektedir. Bu çalışmada, güncel sinema sanatında görülen kadın savaşçı karakterlerin mitolojik ve efsanevi kadın savaşçılardan ilham alınarak filmlere nasıl yansıtıldığı açıklanmaya çalışılmıştır. Sinema filmlerinde ifade edilen savaşçı kadınların mitolojik ve efsanevi kadınların strateji yöntemi, yaşam tarzı ve savaşçı yönleri gibi özellikleri göz önüne alınarak birbirleri ile olan ortak yönleri karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Bu durum sinemada yer alan savaşçı kadın karakterlerin farklı coğrafi bölgelerdeki kadın savaşçıların özelliklerinden etkilenerek oluşturuldukları söylenebilmektedir. Mitolojik ve efsanevi kadınlar coğrafi açıdan Avrupa, Asya, Afrika ve Uzak Doğu başlıkları altında sınıflandırılmıştır. İçerik analizi yapılarak filmlere konu olan savaşçı kadınlar incelenerek konu ile ilgili veriler toplanıp tablolandırılmıştır. Sinemaya uyarlanan karakterlerin, mitolojik ve efsanevi kadınların hangi yönlerinden etkilendiği ve nasıl ilişkilendirildiği analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Savaşçı Kadınlar, Mitolojik Kadınlar, Efsanevi Kadınlar, Sinemaya Uyarlama

An Assessment of Mythological and Legendary Women Warriors Adaptations to Cinema

Abstract

Mythological and legendary stories have survived to this day, either orally and in writing. The heroes in these stories are sometimes seen as women or groups of women. These women have characteristics such as using arrows, guns, or bows for a purpose, not being married, knowing martial arts, leading the army, piracy, passion for war and disguise, and it is thought that these characteristics are reflected in the cinema to a certain extent. In this study, it has been tried to explain how the female warrior characters seen in current cinema art are reflected in films inspired by mythological and legendary female warriors. The common aspects of the warrior women expressed in the movies, such as the strategy method, lifestyle, and warrior aspects of mythological and legendary women, were evaluated by comparing them. This means that the female warrior characters in the cinema were created by being influenced by the characteristics of female warriors in different geographical regions. Mythological and legendary women are geographically classified under the headings of Europe, Asia, Africa, and the Far East. By conducting content analysis, warrior women who were the subject of the films were examined, and data on the subject was collected and tabulated. It has been analyzed which aspects of mythological and legendary women were influenced by the characters adapted to the cinema.

Keywords: Warrior Women, Mythological Women, Legendary Women, Adaptation to Cinema

¹ Ceyda Işık, cceydaisikk@gmail.com, Adnan Menderes Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Orcid; 0000-0002-0868-6348

² Prof.Dr., gerbay@adu.edu.tr, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Orcid; 0000-0003-4745-0116

1. Giriş

İnsanlar, doğayı ve yaşamın gizemlerini anlamak için çevrelerindeki olayları ve tabiatteki çeşitli değişimleri tabiatüstü güçlere yorumlamış ve kadınları tanrılaştırmışlardır. Yunan efsanelerinden Türk edebiyatına kadar kadın tanrıçalara, ilahlara yer verilmekte olup mitolojik ve efsanevi hikâyeler aracılığı ile kahramanlıkları, güzellikleri ve vefakârlıkları ön plana çıkartılmıştır (Muhammethacı:2001;714). Tarihte kadın tanrıçaların neolitik döneme kadar uzandığı hatta destanlarda bile yer aldığı bilinmektedir. Ancak zaman içerisinde, birçok toplumda erkek egemenliğinin artmasıyla birlikte, anaerkil toplum yapıları yerini ataerkil düzene bırakmıştır. Bu geçiş sürecinde, kadın tanrıçaların önemi ve etkisi azalmış, erkek tanrılar ve kahramanlar daha baskın hale gelmiştir. Bu değişim, toplumun kadına bakış açısını ve kadınların toplumdaki rollerini de etkilemiştir (Erbay Aslıtürk ve Dikyar, 2017: 610-613). Bu gerileme ile birlikte, mitolojik ve efsanevi hikâyelerin evrimi sinema aracılığı ile yeniden yorumlanmıştır.

Mitolojik ve efsanevi hikâyeler yüz yıllar boyunca yazılı ve sözel olarak ifade edilmiş olay örgüleridir (Gündüz, 2005:49). Hikâye anlatımı ve tiyatro ile yaygınlaşan mitler ve efsaneler (Gündüz, 2005:49) romanlara, çizgi romanlara ve son olarak sinemaya dönüştürülmüştür. (Seçmen, 2014:34). Zaman içerisinde de birçok farklı film türünde esin kaynağı olmuş ve sinemada çeşitli şekillerde yeniden canlandırılmıştır (Arslantepe, 2008:242). Gerçekçi ve fantezi olmak üzere iki ana kategoriye ayrılan sinema, her iki kategoride de mitolojik ve efsanevi unsurlara sıkça başvurur (Çöm, 2023:588). Eski mitolojik ve efsanevi hikâyeler, savaşçı kadınlar özelinde sinemada yeniden yorumlanarak modern izleyiciye sunulmuştur.

Bu çalışmada, ataerkil düzene karşı kahraman kadınları konu alan filmler incelenerek mitolojik ve efsanevi kadın kahramanlar ile sinemaya uyarlanan kahraman kadın karakterlerin analizi tablolaştırılarak karşılaştırılmıştır.

1.1. Anaerkillikten Ataerkilliğe Sinema

Toplum, biyolojik farklılıkların dışında kadın ve erkeğe yazılı olmayan görev ve sorumluluklar yüklemiştir (Aslan, 2019:201). İkel toplumlarda kadın, aile oluşumunda önemli bir yeri olduğundan dolayı değer görmüş ve Ön Asya'daki ana tanrıça inancı kadınların yönetici olarak gösterilmesinde önemli bir rol oynamıştır (Erbay Aslıtürk ve Dikyar, 2017:591). Yıllar içerisinde anaerkil toplumun soya dayalı ataerkil topluma geçişi ile üretim araçları erkekler tarafından daha kolay kullanabiliyor olması erkeği ön plana çıkartmış (Kaya Erdem ve Baydaş Sayılğan, 2012:128) ve kahramanlık olgusu da erkeklerle atfedilmiştir (Akmaz, 2019:130). Tüm kültürlerde birbirlerine benzer kahraman hikâyeleri mevcut olup genel ifade ile kahramanlar; canavarlarla dövüşür, dağlara tırmanarak ormanları aşar ve zor görevleri tamamlarlar. Günümüzde ise yeni kahraman algısı toplum için kendini adayın bilim adamı veya mucit olarak yansıtılmakta ve sonuç olarak zorluklara karşı zafer kazanarak topluma umut verirler (Arslantepe, 2008:240).

Sinemaya yansıtılan anlatılarda genel olarak ataerkil yapı ve erkeklerin olaylara yön veren kahramanlar olduğu (Yüksel, 2010:88) kadınların ise zayıf, güçsüz, erkek himayesinde ve kendi başına karar veremeyen kişiler olarak tasvir edildiği söylenebilmektedir (Aslan, 2019:200). Fakat kadın erkek eşitsizliğini ele alan karşılaştırmalı film çalışmalarda; kadının toplumdaki yerinin evde olmaktan ziyade bilgileri ve milliyetçilikleri ile halka önderlik edebildikleri ifade edilmiştir (Aslan, 2019:12-25; Küçüköz Aydemir ve Ağırtmış, 2022:295).

Kahraman kadınların Avrupa, Asya, Afrika ve Uzak Doğu'nun kültürel benzerliklerden, farklılıklardan veya toplulukların geçmişte yaşadıkları olaylardan etkilenecek yeni

karakterlere dönüştürüldükleri (Övünç, 2020:535) bu sayede popüler kültürde entegre edilerek sinemaya uyarlandığı ve gelecek kuşaklara aktarıldığı söylenebilmektedir.

Efsanevi kadınlar, tarihte var olmuş veya var olduğuna inanılan kişilerdir. Avrupa, Asya, Afrika ve Uzak Doğu kültürlerindeki temel etkiler; kıyafetlerine, yaşam tarzlarına, bazen savaşıkları araç gerece yansıtılmıştır. Büyük çoğunluğu ata binen, silah kullanabilen, ok atabilen bu kadınlar, saçlarını dahi feda ederek erkeklerin arasına karışıp onlara destek oldukları ifade edilmektedir. Efsanevi kadınlar tek başına veya grup olarak betimlenmiş; teknoloji ve mantık çerçevesinde yalnızca top ve tüfekte değil aynı zamanda stratejik zekâ, farklı bir dil öğrenme ve planlama ile kimi zaman ise insanlar arasında farkındalık uyandırarak başarı sağlamışlardır.

Mitolojik kadınlar, buldukları coğrafya ve kültürle özdeşmiş, buldukları bölgelerin özelliklerini taşıyan figürler olarak görülmektedir. Mitolojik karakterler gerçek bir karaktermişçesine davranabilmekte ve mitolojik güçleri dışında ok, yay, mızrak veya kalkan gibi somut araçları kendilerini korumak amacıyla kullandıkları söylenebilmektedir. Mitolojik savaşçı kadınlar; savaşa katılır, dövüşür ve adam öldürmekten kaçınmazlar (Mainon ve Ursini, 2006; Övünç, 2020:534).

2. Mitolojik ve Efsanevi Savaşçı Kadınlar

2.1. Avrupa

Avrupa kıtasında yaşadığına inanılan veya yaşayan efsanevi ve mitolojik savaşçı kadınlar bulunmaktadır. Bu kadınlar; Kraliçe Boudicca, Jeanne D'arc, Matilda Toskana, Grace O'Malley, Kraliçe Nanny, Athena ve Artemis gibi kadınlardır. Literatür incelendiğinde Avrupa kıtasında yaşadığına inanılan bu kadınların ülkesi için savaşan veya haksızlığa başkaldıran kadınlar olduğu görülmektedir. Kadınlar öncelikle kronolojik sonrasında ise mitolojik figürlere göre sıralanmıştır.

2.1.1. Kraliçe Boudicca: M.S. 60 yılında Iceni adındaki kabilenin lideri olan Prasutagus öldükten sonra eşi Boudicca tek başına hayat mücadelesi vermeye başlamıştır (Sarıyer, 2017:35). Romalılar ise karşılarında bir kadın olduğu için bu durumu kabul etmemiş, onları inkâr etmiş, evlerini yakmış ve kabiledelikleri kırbaçlayarak kızlarına tacizde bulunmuşlardır. Sinirlenen Boudicca, Roma vârisinin seyahate çıkmasının ardından çevredeki kabileler ve beylikler ile ayaklanmış. Colchester, Londra ve St. Albans'da bulunan Roma evlerini ateşe vermiş, yağmamış ve Romalı insanları öldürmüşlerdir. Şekil 1'deki gibi tasvir edilmektedir. (Museum of London, 2011).

2.1.2. Jeanne D'arc: 1412 yılında doğmuş, savaşçı bir Fransız kadındır. Tanrı'nın kendisine bir şeyler söylediğini, birtakım sesler duyduğunu ve hayaller gördüğünü söylemiş bu inanç ile de yollara koyulmuştur. 16 yaşında evinden ayrılarak VII. Charles ile görüşmüş ve din adamlarından aldığı izin ile Orleans Kuşatmalarına katılmıştır. Bu kuşatmalar esnasında asıl amacı İngilizlerin elinde olan Troyes şehrini alarak krala tacı giydirmektir. Toplumda ise bu kadar iyi savaşan birinin şeytan olabileceği dedikoduları çıkmıştır. Jean D'arc'ın etrafı düşman tarafından sarılıp yakalanınca onun henüz on sekiz yaşında bir genç kız olduğu anlaşılmıştır. Sapkın düşünceden dolayı mahkemede yargılanmış ve yakılarak öldürülmüştür. Yıllar sonra ise Papa tarafından azize ilan edilmiştir. Şekil 2'deki gibi tasvir edilmektedir (Yılmaz, 2010; Pelister, 2014; Sarıyer, 2017:40).

2.1.3. Matilda Toskana: 1045 ve 1115 yılları arasında yaşamış savaşçı bir kadındır (Hay, 2000). İtalyanca, Almanca, Fransızca ve Latince dillerini bilmektedir. Henry IV ve Papa

Aziz Gregory arasındaki anlaşmalarda önemli bir rolü vardır. Çok iyi at binen, iyi silah kullanan ve 30,000 kişilik bir orduya hem sahip olup hem de hükmeden birisidir. Toskana'daki topraklarını parlak zekâsı ve savaş stratejisi ile geri almıştır. İtalya'daki en büyük arazilere sahip ilk Toskana Büyük Dükasıdır. Onun ölümü İtalya için siyasetin bir dönem sonu olmuştur Şekil 3'deki gibi tasvir edilmektedir. (Onay, 2013:219).

2.1.4. Grace O'Malley: 1530 yılında doğmuştur. 14. yüzyılda (Cook, 2004:1) İrlanda halk kültüründe yer alan efsanevi kadın korsan olarak bilinmektedir. Babası Owen O'Malley öldükten sonra babasının nakliyecilik ve ticaret görevini üstlenmiştir. Annesinden kalan miras ile gücüne güç katmıştır. Ülkesinin bağımsızlığı için çaba göstermiştir ve Şekil 4'deki gibi tasvir edilmiştir (Trowbridge, 2016).

2.1.5. Kraliçe Nanny: 1680'li yıllarda Jamaika'da dünyaya gelen Nanny, İngiliz baskılarına karşı örgütlenen bir grubun önderidir. İngiliz kolonisinin yaptığı baskı sebebiyle Nanny ve onu destekleyenler adanın diğer ucuna kaçmış ve bir süre sonra kendilerine Maronlar ismini vermişlerdir. Bu süreçte Nanny adını verdikleri şehir ile ilk ve en önemli topluluğu oluşturmuştur. Nanny, askeri tesislere saldırarak kölelerin özgürleştirilmesini istemiştir fakat İngilizler bunun üzerine bir dizi tedbirler almıştır. Nanny, kamuflaj sanatını topluluğuna öğreterek Maronları dağların yüksek yerlerine yerleştirip savunmasını güçlendirmiştir. Defalarca Nanny ve topluluklarına yapılan saldırılara dayanamayan şehir İngilizler tarafından ele geçirilmiştir. Hayatta kalmayı başaran Nanny ve bir grup Maron yeni bir şehre yerleşmişlerdir. Burada açlık ve saldırılara karşı savaşmışlardır. Bunun üzerine İngiltere Maronlar ile bir barış anlaşması imzalamıştır. Bu sayede Nanny Jamaika'nın halk kültürünü koruyan ve özgürlüğü savunan bir halk kahramanı olarak kendisini tarihe yazdırmıştır. Jamaika'nın ulusal kahramanı olarak 500 dolarlık kâğıt paralarının arkasında yer verilerek ölümsüzleştirilmiştir. Şekil 5'deki gibi ifade edilmektedir (Sarıyer, 2017:24).

2.1.6. Athena: Zeus tarafından yutulan annesi Metis, Zeus'un kafasının içinde kalmış ve Zeus bir süre sonra şiddetli baş ağrıları ile sancı çekmeye başlamıştır. Hephaistos baltasıyla Zeus'un kafasına vurması sonucu Athena zafer çığlığı atarak dünyaya gelmiştir. Parlak zırh tüm vücudunu örterken elinde bir mızrak bulunmaktadır. Athena savaş, strateji, harp tanrıçası ve yenilmez biri olarak bilinmekte ve bazı zamanlarda yeryüzüne inerek savaştığı ifade edilmektedir. Çoğunlukla yiğitler ve kahramanların tarafında savaştığı için Promakhos ve Alalkomene olarak da isimlendirilmektedir. Bir inanca göre Athena savaşta hangi tarafta olursa o taraf kazanmaktadır. Poseidon ile girdikleri Yunanistan'ın başkentine isim verme yarışında oluşturduğu zeytin ağacı ile birinci olmuştur. Heykellerde ise şekil 6'daki gibi Athena; uzun eteği, göğsü üzerinde keçi derisi ile kaplanmış yılan figürleri ile ortası Medusa başlı zırh ile tarif edilir. Sağ eli kalkana dayalı sol elinde ise kanatlı zafer sembolü bulunmaktadır (Can, 2011:64).

2.1.7. Artemis: Apollon'un ikiz kardeşidir. Avcılık tanrıçasıdır ve ay ile ilişkilendirilir. Yunan mitolojisinde bakire bir figürdür. Zeus'un izni ile ok ve yayla tasvir edilmiştir (Can, 2011:86) Artemis'in dâhil olduğu bazı hikâyeler vardır. Annesi Leto'ya yapılan haksızlığı karşı kendisini üstün gören Niobe'nin altı kızını semanın boşluğunda görünmez okları ile avlamıştır. Artemis şekil 7'deki gibi heykellerde; omzunda ok kılıfı, diz kapaklarına kadar inen eteği ile bakire bir tanrıça olarak tasvir edilir (Grimal, 2012:89).

2.1.8. Nike: Zafer tanrıçası olarak bilinmektedir. Çok hızlı uçabilen bir genç kız olarak temsil edilir. Styks ve Titan Pallas'ın kızıdır. Zeus'un devlerle savaşı sırasında annesi, babası ve kardeşleri (Kratos, Zelos ve Bia) ile Zeus'a yardım etmiş ve kazanmasında önemli katkıları olmuştur. Şekil 8'deki gibi heykellerde tasvir edilmektedir (Grimal, 2012:528).

2.2.Asya

Asya kıtasında yaşadığına inanılan veya gerçekte yaşamış olan Hagia Theokleia, Anadolu Amazonları, Laskarina Bouboulina gibi mitolojik ve efsanevi savaşçı kadınlar bulunmaktadır. Kadınlar öncelikle kronolojik sonrasında ise mitolojik figürlere göre sıralanmıştır.

2.2.1. Hagia Theokleia (Aya Tekla): Aziz Pavlus, İconium'a vaaz vermek için gitmiştir. Burada konaklarken komşunun 17 yaşındaki kızı Hagia Theokleia, Pavlus'un vaazını dinler. Çok etkilenen Theokleia nişanlısından ayrılır. Kızın annesi ve nişanlısı, Pavlus'dan şikâyetçi olur ve Pavlus'u zindana atarlar. Theokleia bir yolunu bulur ve zindana iner. Vali bu duruma çok kızar ve bu sefer Pavlus'u kentten atar. Theokleia'yı da yakmaya karar verirler. Tam genç kız yakılacakken yağmur yağmaya başlar ve sel sayesinde Hagia Theokleia kurtulur. Erkek kılığına girip yollara düşer ve Pavlus'u arar. Bu yolculukta başından birtakım olaylar gelmesine rağmen Theokleia pes etmez ve Pavlus'u Demre'de bulur. Başından geçenleri anlattıktan sonra vedalaşarak Seleukia 'ya gider. Burada bir mağarada Hristiyanlığı yaymaya başlar. Mucizeler göstererek hastaları iyileştirir. Çevredeki hekimler öfkelenerek Theokleia'nın yaşadığı mağarayı kuşattıklarında kayalar ayrılır ve Theokleia ortadan kaybolur. Theokleia ilk kadın şehit olarak bilinmekte olup azize olarak kabul edilir. Şekil 10'daki gibi tasvir edilmektedir (Özdayıoğlu, 2013:159-160).

2.2.2.Anadolu'daki Amazonlar: Amazonlar Anadolu coğrafyası içerisinde yaşamış mitolojik kadın savaşçılardır. Şekil 11'deki gibi tasvir edilmektedirler. Tahttan indirilen iki İskit prensesi olan Scolopotus ve Hylinos'un önderliğinde kurulmuştur. İskitli erkeleri katletmişlerdir. Savaş eğitimi aldıklarından dolayı yeni arayışlar içerisinde olup yağmalamaya ve öldürmeye başlamışlardır. Korunmak için hilal biçiminde bir kalkanları bulunmaktadır. Lysippe isimli kraliçelerinin Tanais isminde bir oğlu vardır. Tanais, Afrodit'i kızdırarak annesine âşık olmakla cezalandırılmıştır. Böyle bir şeyi kabullenemeyen Tanais kendisini nehrin sularına bırakarak canına kıymıştır. Bunun üzerine Lysippe'nin Amazonları sinirlenip Kapadokya'yı fethederek Pontus'a gelmiştir ve bu olay ile Amazonlar, Anadolu'ya yerleşmiştir. Themiseria kentini başkent yaparak Sinope ismindeki diğer kraliçeleri için kent kurmuşlardır. Güçlü bir ordu için savaşçı kadınlara ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu sebeple komşu topluluklarla bir anlaşma yapmışlardır. Bu anlaşmaya göre sadece savaşta erkekleri öldüren Amazonlar bakirelik kemerini çıkartabilir ve geçici birliktelik yaşayabilirdi ve yalnızca yılda iki ay olarak kısıtlandırılmıştır. Amazonlar, erkek çocuğu olursa babaya geri verip kız çocukları olursa kendileri alarak eğitmiştir. Erkek çocuklardan bazılarını alarak ellerini ve kollarını sakatlayıp isyan etmelerini önlemişler ve kendilerine köle olarak kullanmışlardır. Sonrasında Amazonların içerisinde Marpesia, Lampado ve Hippo isminde üç kraliçe tarafından yönetilen üç kabile batıda Trakya ve doğuda Suriye'ye kadar gelişmiştir. Anadolu'yu geçip Marpesia ve Hippo, Ege kıyılarına seferler yaparak, Sujrene, Efes ve Thiba'da şehirlerini kurmuşlardır. Hippo savaş ganimetleri ile başkent Themiseria'ya dönerken Marpesia etrafı gözetlemek için orada kalmıştır. Çıkan isyanlarda yaralanan Marpesia ölmüştür sonrasında bunu duyan Amazonlar büyük katliamlar gerçekleştirmiştir. Libya Amazonları'ndan farklı olarak toprağı işlemişlerdir. Savaş aralarında tarıma önem verip tahıllar üretmişler ve atların eğitimleri ile ilgilenmişlerdir. Savaş zamanlarında rahat hareket edebilmek için ince tunikler giyip vücutlarını iyice sarıp bazen tek göğsünü bazen de iki göğsünü de açık bırakmışlardır. Birkaç eski hikâyeye göre Olimpos'da Ares ve Harmonia'nın kızı Otrere, Amazonların annesi olarak ilişkilendirilmiştir. Başka bir

söylenceye göre Ares ile bir Amazon birlikte olmuş ve bir amazon dünyaya gelmiştir. Bu yüzden Ares, Amazon kavmi için önemli biridir (Sobol, 1999; Agizza, 2006:249-253; Özdayıoğlu, 2013:107-118; Sears, 2015:168)

2.2.3. Laskarina Bouboulina: Osmanlı İmparatorluğuna karşı başarısız olan bir Yunan deniz komutanının kızı olarak 1771'in Mayıs ayında dünyaya gelmiştir. Annesi ile babasının ölümünün ardından Spetses adasına yerleşmişlerdir. İki farklı zengin aile çocuğu ile evlenmiş ve ayrılmıştır. Bu ilişkilerden kendisine kalan mal varlığı ile dört gemi inşa ettirmiştir. Filiki Etairia 'da bulunarak Osmanlıyı yerinden etmeyi planlayan Yunan devrimine katılan ilk kadın olmuştur. Sonrasında Stepses devriminde bulunarak sekiz geminin kumandasına geçmiştir. Nafplion'da bulunan Osmanlı kalesine ve devamında Monemvasia ve Pylos'a yapılan saldırılara katılarak mal varlığını neredeyse tamamını harcamıştır. İki kez tutuklandıktan sonra evine dönen Laskarina evde çıkan bir kavga sonucu başından vurularak hayatını kaybetmiştir. Şekil 12'deki gibi tasvir edilmektedir. Rusya İmparatoru, Fahri Rus Donanması Amiralisi nişanını vererek Laskarina'yı o döneme ait bu nişana sahip olan tek kadın olma şerefine nail etmiştir (Sarıyer, 2017:15).

2.2.4. İnanna: Sümer mitolojisi içerisinde yer almaktadır. İnanna kelime anlamı olarak 'göğün kraliçesi' anlamına gelmektedir ve Eşi Dumuzi'dir. Genel anlamda hikâyede Dumuzi'nin yeraltında tutsak edilişi ve İnanna'nın yer altına inişi ele alınmaktadır. Nedeni bilinmeyen sebeplerle İnanna yer altına inmeye karar verir ve veziri Nişubur'a üç gün içinde dönmezse belirli kişilere haber vermesini istemiştir. Kraliçe kıyafetini giymiş ve yer altına inmiştir. Bu yolculuk esnasında İnanna yedi kapıdan geçerek her geçtiği kapıda bir kıyafetini çıkartacaktır. Yer altına vardığında yer altının yedi yargıcı olan Anunnaki'nin önüne çıkarılır. Burada ölümün gözleri üzerine çevrilince İnanna ölür. Veziri, üç gün gelmeyen İnanna için gidip Enki ile görüşür. Enki, İnanna'yı kurtarır fakat İnanna yerine birini bırakmalıdır. Diriler ülkesine iki cin onunla gelir ve sırasıyla Veziri Nişubur'u, Şara'yı ve Latarak'ı alıp İnanna'nın yerine yeraltına götürmek ister. İnanna ise sonrasında bu üç kişiyi de kurtarır (Hooke, 1991:20).

2.2.5. Şuaşka: Mitolojide yer alan Şuaşka, görevleri hurilerden devralmış bir tanrıçadır. Genel anlamda aşk ve cinsellik tanrıçası olarak bilinmektedir. Düşmanlarına karşı her ne kadar silahlarını yok ederek cezalandırır da farklı bir sihir yaparak erkekleri iktidarsız bir hale getirip kadın haline dönüştürmektedir. Şekil 9'daki gibi tasvir edilmektedir (Özdayıoğlu, 2013:8).

2.3. Afrika

Afrika kıtasında yaşadığına inanılan veya yaşayan efsanevi ve mitolojik savaşçı kadınlar bulunmaktadır. Bu kadınlar; Kraliçe Gudit, Yaa Asantewaa, Yennenga, Kraliçe Hatşepsut Dahomey Amazonları, Libya Amazonları ve İsis gibi kadınlardır. Literatür incelendiğinde Afrika kıtasında yaşadığına inanılan ülkesi için savaşmış, ülkesinin egemenliği için önemli roller üstlenmiş veya sihirsel anlamda düşmanlarını alt etmiş kadınlardır. Öncelikle tarihte yaşadığına inanılan kadınlar kronolojik olarak sıralanmış ve sonrasında mitolojik karakterlere yer verilmiştir.

2.3.1. Kraliçe Gudit: MS. 960'lı yıllarda hüküm sürdüğü bilinen Judit olarak da tanınan Hristiyan olmayan ve şekil 13'deki gibi tasvir edilen bir kraliçedir. Axum ve Kırsum alanlarını yok etmiş o dönem hüküm süren Saba Melike'sinin soyundan gelen tüm hanedan üyelerini ortadan kaldırmaya çalışmıştır. İmparatoru öldürüp kırk yıl hüküm sürdüğü söylenmektedir. Aynı zamanda yapılan kazılarda bunu destekler nitelikte olup Aksum'un son

kralı Dil Na'od'un, Gudit adında pagan bir kraliçe tarafından saldırıya uğradığı bilinmektedir (Sarıyer, 2017:33; Finneran, 2007:146)

2.3.2. Kraliçe Hatşepsut: Kraliçe Hatşepsut'un muhtemelen babası iktidara gelmeden önce doğduğu tahmin edilen ve 1492-1479 yılında doğan üvey kardeşi ile evlendiği bilinmektedir (Roehrig et al. 2005:11). Onun ölümünün ardından tahtta üvey oğlunun hakkı olduğunu bildiği için rahiple anlaşarak kendisini firavun ilan ettirmiştir. 18 Hanedan döneminde 5. kadın firavunu olmayı başarmış ve bu sayede 22 yıl iktidarda kalmıştır. Şekil 14'deki gibi tasvir edilmektedir. Adı kayıtlarda yer alan ilk kadındır. Kraliçe olduktan sonra bazı değişimlere giderek kral tarzında giyinmiş ve sakal takmıştır. Uluslararası ticareti geliştirmede önemli rolü vardır. Mısır mimarisine tapınaklar ve dikilitaşlar ile katkısı bulunmaktadır (Onay, 2013:220).

2.3.3. Yennenga: Mosse imparatorluğunun efsanevi kurucusu Ouedrago'nun annesi, Dagomba Kralının kızıdır. 14. ve 15. yüzyıllar arasında yaşamıştır (Seguea, 2015:6). Babası, kızının savaşçı olmasını ve bekâr kalmasını istemiştir. Bunun üzerine savaş eğitimleri almıştır. Fakat Yennenga buğday (bamy) dikmiş ve bu bitkinin çürümmesine göz yumarak evlenme vaktinin geldiğini bu bitki gibi kuruyup gittiğini babasına belirtmiştir. Babası bu isteğini geri çevirmiş ve kızının kilitli kalması kararını almıştır. Yennenga ise buradan kaçmayı başarmıştır. Bunun üzerine Yennenga avcı biriyle tanışmış ve ondan bir oğlu olmuştur. Günümüzde Afrika'nın en iyi filmlerinin, direktörlerine ve aktörlerine Yennenga'nın üzerinde bulunduğu at (aygır) ile sembolize edilen bir ödül verilmektedir. Şekil 15'deki ifade edilmektedir (Fespaco, 2001; Iboudo, 2007:2).

2.3.4. Yaa Asantewaa: Ashanti veya Asante İmparatorluğu'nun kraliçe annesi olarak bilinir. 1830'da günümüzde ise Gana olarak bilinen Edweso sınırları içerisinde dünyaya gelmiştir. İngiltere Asante altın madenlerinin himayesini elinde tutmaktadır. İngiliz Valisi Lord Hodson, ise halktan taht ve özgürlüğün simgesi olarak kullanılan altın iskemlenin kendisine takdim edilmesini istemiş ve baskı yapmıştır. İngiliz vali, Asante Kralı ve 55 şefi sürgün etmiştir. Tek kadın kumandan olarak Asantewaa, İngilizlerin karşısına çıkarak daha fazla vergi ödemeyi reddettiklerini bildirip bağımsızlık savaşını başlatmıştır. Halkına önderlik ederek 4.000 kişilik ordu kurup İngiliz kalesini kuşatmıştır. Fakat İngilizlerin üstün teknolojileri ve savaş taktiklerine dayanmamışlardır. Şekil 16'daki gibi ifade edilmektedir. Ana Kraliçe 1901 tarihinde tutuklanarak sürgüne gönderilmiştir ve 90 yaşında hayata gözlerini yummuştur (Sarıyer, 2017:11).

2.3.5. Dahomey Amazonları: Kuzey Afrika'nın Dahomey krallığında yönetilen kadınlar ordusunun aldığı isimdir ve şekil 17'deki gibi ifade edilmektedirler. Bugün ise bu bölgeler Benin Cumhuriyeti olarak geçmektedir. Dahomey Amazonları anlamca "annemiz" anlamına gelmektedir. İlk kuruluşunda "gbeto" isimli fil avcıları olarak nitelendirilmektedir. Sonrasında ise fil öldürebilen birisinin savaşlara katılarak daha etkin olabileceği fikri 18. ve 19 yy.'larda Kral Agaja tarafından oluşturulmuştur. Devamında gelen Kral Ghezo ordu üzerine büyük yatırımlar yapmıştır. Kimi zaman gönüllü olarak kimi zamansa savaşta yakalanan kızlar eğitilmiştir. Orduda şüphesiz erkek askerlerde bulunmaktadır fakat kadınların sayısı erkeklerin sayısından daha fazladır. Özellikle Fransa sömürgeci altındayken Dahomey Amazonları çok fazla etkin rol almışlardır. Dahomey Amazonları; hamile kalmaz, evlenmez ve çekici gelen şeyleri hor görmektedir. Aile yaşantısını değil savaş meydanlarını tercih etmişlerdir (Alpern, 1998).

2.3.6. Libya Amazonları: Askeri bir disipline sahip, erkeklere söz geçiren, devlet ve orduda söz sahibi olan kadınlardır. Şekil 18'deki gibi ifade edilmektedirler. Bu dönemde erkekler hizmet etmiş, çocuklara bakmış ve meyve toplamışlardır. Bu dönem henüz dünyanın genç

olduğu tanrıların devlerle savaştığı kabile tarihinde yer almıştır. Libya'nın düz ovalarında büyük bir adada yaşamışlardır. Her kadın orduda muhakkak talim yaparak ok, yay, kılıç kullanmayı öğrenmiştir. Savaş sonrası görevi bittten Libya amazonları evlenip çocuk yapabilmektedir. Artan savaş yetenekleri ile kadınlar çevrelerindeki yerleşmeleri de egemenlikleri altına almaya başlamışlardır. Uzun savaşların ardından bir başkent kurmak için harekete geçmişlerdir. Kraliçeleri Myrina, tüm genç kızları eğitmiştir. Tekrar savaş hazırlıklarına geçtiklerinde Atlantis'i hedef almışlardır. En önde at arabası ile Kraliçenin kız kardeşi Mitylene, onun arkasında ise kumandanları; Cyme, Pitana ve Riene ön safhalarda at sürmüştür. Bu saldırı sonucu şehri zapt etmişlerdir. Gorgon gözcüleri ise şehri korurken uyuklayan amazon kadınların kılıçlarını çalarak saldırmışlardır. Ölen amazonlar için bir cenaze töreni hazırlanmış ve üç mezarın üzerine cesetleri yakmak için odunları yığmışlardır. Oluşan bu tümseklere sonradan "Amazon Tepeleri" ismi verilmiştir. Amazonlar sonrasında Mısır'a yönelmişler fakat burada stratejik olarak düşünen İsis, Tanrıları andıran oğlu Horus'u göndermiştir. Horus gösterdiği dostlukla Amazonların kalbini fethetmiştir. Bunun üzerine Amazonlar rotalarını Arabistan'a çevirmişlerdir. Myrina'nın liderliğinde orada da üstünlük sağlayarak sırayla Suriye, Tauris, Frigya'yı fethetmişler ve Bergama'nın altına kadar gelmişlerdir. Ege kıyılarında üç şehir inşa etmişlerdir. Gemilere yön vererek ani girişimlerde bulunmuşlardır. Midilli adasında Mitylene isimli iki limanı olan bir şehir inşa etmişlerdir. Çıkan fırtınalarda Tanrıça Kibele'ye Myrina yalvararak ordusunun geri gelmesini dilemiş ve ardından adayı tanrıçaya adası ilan ederek kurban kesmişlerdir. Bundan sonra ise ada bir tapınak olarak kullanılmıştır. Myrina, Korybantes olarak tanınan kendi oğullarını rahip olarak atamıştır. Yerleşik düzene geçerek zamanla savaşçı ruhları törpülenmiştir. Trakya kralı Lycurgus Mopus'u sürgüne göndermişlerdir. Lycurgus Mopus, İskit'ten sürülen Sipylus'la tanışarak güçlerini birleştirip yaşlanan Amazonları yenilgiye uğratmıştır. Myrina, Baticia'nın aşağısına Truva'nın düzlüklerine gömülmüştür. Düzlükler üzerinde yükselen bu tepeye "Baticia"veya "Diken Tepesi" adı verilmiştir. Güçlerini kaybeden amazonlar Libya'ya kadar geri çekilmişlerdir. Dionysos'un kumanda etmesiyle geride kalan Amazonlar Titanlara karşı savaşımlardır. Bu savaşta çok belirgin rolleri bulunmamakla birlikte Dionysos kazanılan bu mücadeleyi kendine mal etmiştir. Buna kızan Amazonlar ayaklanmışlardır. Dionysos ayaklanan Amazonların çoğunu Efes'e kadar kovalamış kalan Amazonlar ise Samos'a çıkmışlardır. Dionysos sığınan Amazonları katlederek savaş alanına Panhaema adını vermiştir. Az bir azınlık olarak yaşadıkları Erytheia'da kalan Amazonların haberleri duyulunca Herakles işlerini bırakıp geri dönmelerini söylemiştir fakat Amazonlar bunu reddetmiş ve bunun üzerine savaşımlardır. Herakles ise tüm Amazonları direnmelerine rağmen öldürmüştür. Libya Amazonları bu şekilde tarihten silinmiştir (Sobol, 1999).

2.3.7. İsis: Mısır mitolojisinde etkin rol oynamaktadır. Osiris, insanlığa tarımı ve el sanatlarını öğretmek için mısırı gezen bir kraldır. Seth onu kıskanarak onu delta ovasında vurmuş ve vücudunu 14 parçaya ayırarak farklı bölgelere dağıtmıştır. İsis ise hem karısı hem kız kardeşi olarak bu işin peşinde düşmüştür. Fakat Osiris 'in parçalanmış bedeninin parçasını bir orkinos balığı yemiştir. Bulduğu uzuvları birleştiren İsis, Nefitis in yardımı ile Osiris'i tekrar yaşama döndürmüştür. Şekil 19'daki gibi ifade edilmektedir (Hooke. 1991:68; Grimal, 2012:333).

2.4.Uzak Doğu

Uzak Doğu'da yaşadığına inanılan veya yaşayan efsanevi ve mitolojik savaşçı kadınlar bulunmaktadır. Bu kadınlar; Ching Shih, Nakano Takeko ve Tomoe Gozen gibi kadınlardır. Uzak Doğu'da yaşadığına inanılan ülkesi için savaşmış veya ülkesinin egemenliği için önemli roller üstlenmiş kadınlardır. Bu kadınların ortak özellikleri korsanlık

yapabilmeleridir. Öncelikle tarihte yaşadığına inanılan kadınlar kronolojik olarak sıralanmış ve sonrasında mitolojik karakterlere yer verilmiştir.

2.4.1. Ching Shih: Genelevde çalışan biri olarak şekil 20'deki gibi tasvir edilmektedir. Korsanlar tarafından yakalanmıştır. Eşiyle tanışınca hayatı değişmiş ve korsanlığa başlamıştır. Eşi öldükten sonra korsan filosu kurmuştur. Çinli bir kadın korsandır. Düşmanını güverteye çivileyerek öldürünceye kadar dövmesinin ardından İngiliz amirallerini dahi korkutmuştur (Sarıyer, 2017:131)

2.4.2. Nakano Takeko: Aizu hanedanlığı kadın savaşçılar topluluğu üyesidir. Şekil 21'deki gibi tasvir edilmektedir. Dövüş sanatlarında becerikli kadın olarak bilinmektedir. Genpei Savaşında bulunmuştur. Boshin Savaşında ise Aizu'nun önde gelen isimleri kadınların savaşa dâhil olmasını istememişlerdir. Bunun üzerine Nakano ve yirmi kadından oluşan bir grup ile gayri resmi olarak Wakamatsu Kalesi kuşatmasına katılmıştır. Naginata ile savaşımıştır fakat silahlar karşısında yetersiz kalmıştır. Kız kardeşi Masako'dan, bir asker tarafından öldürüleceğine kendisi tarafından öldürülmesini istemiştir (Sarıyer, 2017:67).

2.4.3. Tomoe Gozen: Japon kültür tarihinde yer alan genç bir savaşçı ve samuraydır. Güzelliğinin yanı sıra oldukça iyi ok atar ve atını çok iyi kullanmaktadır. Çok fazla savaşa girmiş ve mücadele etmiştir. Genpei Savaşına katılmıştır. Son olarak da Awazu savaşında görülmüştür. Şekil 22'deki gibi ifade edilmiştir (Brown, 1998).

3. Mitolojik ve Efsanevi Kadınların Sinemaya Uyarlanması

Kahramanlık kavramı, sinemada erkeklere atfedilmiş olsa da mitolojiden sinemaya geçişte kadın kahramanlar da önemli bir yere sahiptir. Mitolojik ve efsanevi kadın öyküleri sinemaya uyarlanarak popüler bir hale getirilmiş ve her yaşta ve her dönemden izleyicilere sunulmuştur (Arslantepe, 2008:238). Bu uyarlamalarda, kadın kahramanlar genellikle gözü pek, cesur ve lider ruhlu olarak tanımlanabilirler.

Sinemada yer alan kadın kahramanlar, genellikle belirli sınavlardan geçerler ve bu süreç içinde kendilerini ispat etme ve geliştirme fırsatı bulurlar. Aynı zamanda, hikâye örgüsü aracılığıyla izleyicilere ve dünyaya mesaj vermektedir (Erdemir, 2011:22). Bu çalışma kapsamında, sinemaya uyarlanmış on altı mitolojik ve efsanevi kadın öyküsü incelenmiş ve bu öykülerin ve filmlerin afişlerindeki tasvir özellikleri belirlenmiştir.

3.1. Zeyna: Karışıklık içerisindeki bir ülke kendisini kurtaracak bir kahramanın aramaktadır. Bu çağrıya ise Prenses Zeyna yanıt vermiştir. Herkül'ün kadın versiyonu rolünü üstlenmiştir. Senaryoya göre önce kötü kalpli bir karakter olarak düşünülmüştür. Dizinin yapımcısı Zeyna'yı yaratırken Hong Kong kültüründeki Lain Ching Hsia'nın The Bride With White Hair ve The Swordsman 2 filmlerindeki kötü prenses karakterinden esinlenmiştir. Zeyna, Herkül ile birlikte sayısız köyü yağmalamış, binlerce insanın hayatına son vermiş ve bu durumdan zevk alan bir karakterdir. Güçlü bir savaşçı hanım ağa yakıştırılmaları ile prenses olarak anılmaya başlamıştır.

Ancak diziyi çeken stüdyo MCA TV'de Yapımcı Tapert "onu iyi bir karaktere dönüştürebilir miyiz?" diye sormasının üzerine bunun mümkün olabileceğini ama eğlenceli olamayabileceğini belirtmişler ve tereddüt yaşamışlardır. Yapımcı Tapert diziyi ilk başta kimsenin diziyi yayınlamak istemediğini çünkü erkekleri döven bir kadını ekranda kimsenin görmekten haz alamayacağını, kimsenin bir kadın kahraman yapmayı denemediğini ve kadın olduğu için mazeret bulunacağını belirtmiştir.

Herkül gibi erkek sevgilileri olmuş fakat hiçbiriyle evlenmemiş olan Zeyna dizide, yoksulların ve çocukların koruyuculuğu görevini üstlenmiştir. Kung fu bildiği ve iyi bir

savaşçı olduğu için erkeklerden daha iyi dövüşmektedir. Çarpışmalardan sonra düşmanlarının yaralarına bakıp yalnızca kendini savunmak için savaşmaktadır. Şekil 23'teki gibi ifade edilmiştir (Koç,1987:28)

İsimsel olarak bakıldığında ise Hz. İbrahim'in eşi Kantura'dan emanet kalmış Issık Kurganındaki bir gümüş kaşık bulunmaktadır. Kaşığın üzerinde bulunan isim Khañçiña'dır. Türkçe orijinali ise hadislerde bulunan Kantura yani bir Türk Hanımıdır. Khañçiña veya Qançnga ismi Türk Hakanı'nın kızının adının olabileceği tahmin edilmektedir. Bu da değişerek Batı'da; Keturah, Kantura, Ksenä, Xena, Zena, Zeyna belki de günümüzde kullandığımız Zeynep halini aldığını belirtmiştir (Devlez, 2008:48-52).

Zeyna için efsanevi ve mitolojik kimliklerden karakteristik özellikler alınarak mükemmeliyetçiliğe yakın bir kadın kimliği yaratılmıştır. Kraliçe Nanny ve Boudicca gibi halkını koruma, Kraliçe Gudit gibi düşman ırkını yok etme, Dohamey Amazonları gibi evlenmeye karşı tutumu ve Nakano Takeko gibi dövüş sanatından esinlenilerek efsanevi kadınların özelliklerini taşımaktadır. Mitolojik özellikleri bakımından ele alındığında filmde Athena gibi savaş stratejisi oluşturduğu söylenebilmektedir. Yaşam tarzı, kıyafet tercihleri ve kadın savaşçılarla birlikte hareket etme konusunda Anadolu ve Libya Amazonlarına atıf yapıldığı düşünülmektedir. Tercih ettikleri yaşam tarzında evcilleştirerek kullandıkları atlar ile Tomoe Gozen'in ata binme yeteneğinin ifade edildiği söylenebilmektedir. Zeyna'da savunmasız kalan kadınlarla sisteme karşı savaş açtığı öte yandan Mad Max'deki Furiosa'nın hikayesinin de ataerkillikten kaçış olduğu vurgulanmaktadır (Baydar, 2015).

3.2. Gabrielle: Zeyna dizisinde Zeyna'nın her zaman yanında olan ve Zeyna'nın kadın yönünü ifade eden bir karakterdir. Gabrielle bakire bir savaşçıdır ve Zeyna ile birbirlerini korumak için kendi hayatını tehlikeye atmaktan kaçınmaz. Zeyna ile aralarında bir ilişki olduğuna dair bir algı oluşmuştur fakat birbirlerine âşık olsalar bile Batman ve Robin'in aşkı kadar gizlidir. Gabrielle, amazon kraliçesinin katıldığı bağlılık töreninden sonra onurlu bir Amazon olmuştur. Sezonun son bölümünde köyüne saldıran düşmanlara karşı orduya liderlik yapması ile bilinmektedir. Giyim tarzı genellikle rahat olup, şekil 24'de ifade edildiği gibi rahat giysiler giymektedir. (Koç, 1987:28- 30). Zeyna'nın yakın dostu olan Gabrielle, evliliğe karşı tutumu ile Artemis ve Dahomey Amazonları'na, savaş stratejileri ile Athena'ya, ata binme ve ok atma sanatındaki becerisi ile Tomoe Gozen'e yaşayış tarzı olarak Anadolu Amazonlarına ve savaşçı yönüyle Libya Amazonları ile benzer özellikler taşımaktadır. Fakat Gabrielle'in Matilda Toskana gibi orduya liderlik etmesi onu Zeyna'dan farklılaştırır.

3.3. Lara Croft: Arkeolog bir babanın kızı olarak çeşitli hikâyelerle büyütülmüş bir kız çocuğudur. İyi bir dövüşçü olup silah kullanabilen biri olarak şekil 25'teki gibi tasvir edilmektedir. Evinde bulduğu saatin içinden ışıklar saçan bir taş ile yeni bir serüvene başlamış ve bu taş için araştırma yapmaya başlamıştır. Ancak, taşın bir diğer kısmı dünya hakkında kötü planları olan Manfred'in elindedir. Lara Croft, Manfred'in kötü niyetlerini engellemek ve taşı ele geçirmek için Uzak Doğu'daki bir tapınakta parçaları birleştirmeleri gerektiğini öğrenir. Ancak, yolculukları sırasında karşılaştıkları bir heykelin canlanmasıyla tanrılar ve tanrıçalarla savaşmak zorunda kalırlar. Lara Croft'un dostu Alex, Manfred tarafından fırlatılan bıçak ile öldürülmüştür. Lara, taşların ona sunduğu imkân ile önce ölen babası ile konuşmuş ardından zamanı durdurarak Manfred'in fırlattığı bıçağı havada ters çevirip Manfred'i öldürmüştür. Taşları sonsuza kadar yok ederek dünyayı kötülüklerden kurtarmıştır. (Lara Croft: Tomb Raider, 2001). Lara Croft, Tom Raider filmi ile tanınmaktadır. En belirgin özelliği tanrılarla savaşmasıdır. Bu durum Libya amazonlarına benzetilebilir. Libya amazonları, Herakles ve Titanlar ile savaşmıştır. Lara Croft'un bu açıdan karakterinin oluşturulmasında Libya amazonlarından esinlenildiğini söylenebilir. Lara

Croft parçaları birleştirdiğinde zamanı durdurmuş ve bıçaklanan arkadaşı Alex'i hayata geri döndürmüştür. İsis gibi hayatındaki erkeği korumuştur. Gece yarısı evini basan Manfred'in adamları ile karşı karşıya gelmiştir. Stratejik hamlelerle Athena gibi tüm düşmanlarını avlamıştır. Üstün dövüş sanatı bilgisi ile Nakano Takeko'ya benzetilebilir

3.4. Angelica: Karayip Korsanları filminde yer alan Angelica, Kara Sakal isimli korsanın kızıdır ve Kraliçenin intikamı adlı gemide babasından sonra ikinci kaptandır. Şekil 26'da gösterildiği gibi Angelica, güzel kılıç kullanan, denizci, savaşçı bir kadın korsandır. Gençlik Çeşmesini aradıkları serüven boyunca korsanlarla birlikte hareket eder. Kaptan Jack Sparrow'a duygusal olarak yakınlaşmıştır. Jack Sparrow onu terk ettikten sonra bile Angelica, onu bulmak için peşinden gitmiş ve sonunda karşısına çıkmıştır. Jack Sparrow'u bulduğunda onun gibi erkek kıyafetleri giydiği görülmektedir. Boynundaki haç sembolü ile inançlı biri olduğu söylenebilir. Ayrıca babasının cezalandırdığı adamları koruması aslında onun iyi kalpli bir kadın olduğunu ifade etmektedir (Karayip Korsanları, 2011).

Angelica'nın korsanlık yönüyle Grace O'Malley, gemileri kullanabilmesiyle Laskarina Bouboulina ve eşiyile savaşma ve gemi kullanma konusunda Ching Shih gibi benzer tarafları bulunmaktadır. Angelica, Jack Sparrow'u aramak için Kraliçe Hatşepsut gibi erkek kılığına girmiş ve Hagia Theokleia'nın Pavlus'u bulmak için yollara düşmesi gibi bir benzetme yapılabilir. Ayrıca, kendi gemisindeki tayfalarını korumak istemesi, Kraliçe Nanny'nin kendi kabilesini koruma içgüdülerine benzetilebilir.

3.5. Patience Phillips: Patience Phillips, Catwoman filminin başkahramanıdır. Filmin konusu, öldükten sonra bir kedi tarafından tekrar hayata döndürülen Phillips'in maceralarını anlatmaktadır. Catwoman olduğu zaman uçabilme, uzak mesafeleri yakınlaştırabilme ve dövüşme gibi yeteneklere sahip olmuştur. Filmde, cilt bakım kremleri satan George Hedare adında bir kozmetik firması sahibi tanıtılmaktadır. Ancak, kremleri kullanmayı bırakan kadınların daha da yaşlandığı ve çirkinleştiği ortaya çıkarılmıştır. George Hedare, bu sayede kadınları kendi firmasına bağlamayı ve daha fazla para kazanmayı amaçlamaktadır. Patience Phillips, bu gerçeği keşfeder ve bu konuda herkese gerçeği göstermeye çalışır. Filmin bazı sahnelerinde, Patience Phillips kadınların hayatlarını kurtarıırken, diğer sahnelerinde ise kırbaç kullanarak düşmanlarla mücadele eden cesur bir kadındır. Şekil 27'deki gibi kedi kostümü giymektedir. Kötü insanlarla savaşan cesaretli, motor kullanabilen yalnız bir kadındır. Savaş aleti olarak kırbaç kullanmaktadır (Cat Woman, 2004; Race, 2013:22). İlaç şirketinin insanlığa zarar vereceğini öğrendiğinde Kraliçe Nanny ve Boudicca gibi halkı koruma görevini üstlenip Yaa Asantewaa gibi haksızlığa başkaldırıda bulunmuş ve Matilda Toskana gibi silah kullanmıştır. Nike gibi uçabilmektedir. Polis olan erkeğe arkadaşına ipuçlarını göstererek Laskarina Bouboulina ve Chih Shih gibi eşine savaşırken yardım etmiş ve erkek arkadaşını İsis gibi korumuştur. İnanna gibi ölüp dirilmiştir. Öte yandan Nakano Takeko gibi çok iyi dövüşmekte ve Athena gibi strateji geliştirerek belirli bir planlama ile düşmanlarını yenmiştir.

3.6. Aeon Flux: Güçlü, kimseye ihtiyacı olmayan, üstün becerilere ve atletik bir vücuda sahip, iyi silah kullanabilen bir karakterdir. Şekil 28'de ifade edildiği gibi giydiği dar deri elbise ile oldukça çekici ve güzel bir kadındır. 2011'de bir virüs dünyayı tehdit altına alarak nüfusun yüzde doksan dokuzunun ölmesine sebep olmuştur. Bu yüzden halkı "Bregna" ismindeki duvarla çevrili kente yerleştirmiştir. Bu şehir, bilim adamları tarafından oluşturulan bir konsey tarafından yönetilmektedir. Zaman 2415'i gösterirken şehirden bazı insanlar kaybolmaya ve kötü ruhlar görmeye başlanmıştır. Kahramanımız Aeon, bir yer altı direniş grubu olan Monicanlara üyedir. Aeon'a hükümetin başında gelen isimlerden Trevor Goodchild'i öldürme görevi verilir. Ancak Goodchild 400 yıl önce salgına sebep veren virüse karşı bir ilaç bulmuştur. Bu ilacın tek kötü tarafı kısırlığa yol açmasıdır. Bu sebeple

Goodchild kendisi de dâhil olmak üzere herkesi klonlamıştır. Aeon'un kız kardeşi Una'nın bedeni üzerinde uygulanan testlerle kısırlığın ortadan kalktığı görülmüştür. Goodchild'in kardeşi Oren, iktidar korkusu yüzünden Una ve diğer hamile kadınları öldürmüştür. Bu süreç içerisinde Aeon kendisinin de Goodchild'in klonlanmış eşi olduğunu öğrenmiştir. Aeon artık Goodchild'i öldürmek isteyip Oren ve Monica'lar'la savaşmaya başlamış ve bu durumu değiştirmiştir. Filmin sonunda ise şehrin doğadan korunmasını sağlayan duvarları yıkmıştır (Akşit ve Favaro, 2014:53). Aeon Flux filmde bir erkeği koruyarak İsis'e devamında ise aynı erkek uğruna savaşarak İnanna'ya benzetilebilir. Jeanne D'arc'ın krala taç giymesinde yardımcı olması gibi Aeon Flux virüse karşı tedbirler bulan Goodchild'in amacına yönelmesinde yardımcı olmuştur. Ustaca dövüşme sanatı bilgisi ile Nakano Takeko ve savaşçı yönü ile Anadolu Amazonlarına benzetilebilir. Zeyna'ya yardımcı olan Gabrielle gibi Aeon Flux'a Sithandra eşlik etmiştir.

3.7. Elektra: Elektra küçük yaşta annesini kaybetmiş ve dövüş sanatını öğrenmesi için kampa bırakılmış bir kızdır. Para kazanmak için adam öldürmektedir. Bir gün adada yaşayan bir adam olan Mark ve kızı Abby'yi öldürme işi gelir ve kabul eder. Fakat müşterisi iki gün öncesinden Elektra'nın bu adada bulunmasını ister. Bu süreç içerisinde Elektra kurbanlarıyla farkına varmadan tanışır ve aynı zamanda kötü adamların çevrede gezindiğini fark eder. Elektra, adamı ve kızı korumak için kendisini kalkan olarak kullanır. Savaşırken, Abby'nin üstün yetenekleri olduğu bu sayede kötü adamların aslında Abby'nin peşinde oldukları ortaya çıkar. Elektra ise kızı onlara vermemek için olağan gücüyle karşı koyar. Elektra'nın olabilecekleri önceden tahmin etme ve görebilme gibi sihirsel bir özelliği vardır. Bu yolla da düşmanlarını alt edebilmektedir. (Elektra, 2005). Elektra bu özelliği ile düşmanlarını kolaylıkla alt edebilmektedir. Bu yönüyle sihir yeteneğini kullanan Şuaşka'ya benzetilebilir. Kendisine verilen görev gereği kurbanını önce ok ve yay ile öldürmeye karar vermiştir. Burada ise aldığı hedef ve profesyonelliği ile Tomoe Gozen'i, savaşçı yönüyle Libya ve Anadolu Amazonları'nı anımsatmaktadır. Sonrasında ise görevden vazgeçip Abby'yi kurtarmak için Nakano Takeko gibi dövüşmüştür. Filmdeki dövüş sahnelerinde savaş stratejileri ile Athena'ya benzetilebilir. Dövüş sahnelerinde Elektra'nın iki adet küçük kılıç kullandığı görülmektedir. Bu durum Elektra'yı diğerlerinden farklılaştırmaktadır. Şekil 29'daki gibi tasvir edilmektedir.

3.8. Sue: Fantastik Dörtlü filminde Sue rolü ile şekil 30'da tasvir edildiği gibi kadın savaşçıdır. Aslında bilim insanı olarak görevliken üzerinde çalıştıkları proje sebebiyle uzaya gitmiştir. Uzayda iken bir bulutun temas etmesi üzerine insanüstü yetenekler kazanmıştır. Bu evrim ile Sue, görünmez olabilmekte ve kendisine koruma kalkanı oluşturabilmektedir. Kendi ekibinde olan diğer erkek arkadaşları ise taş adam, ateş adam ve esneyebilen adam olarak evrilmiştir. Fakat kötü kalpli Victor, metalik bir yüzeye sahip olarak Tanrılaşmaya çalışmış ve dünyaya zarar vermek istemiştir. Arkadaşlarını, Victor'dan kalkan özelliği ile korumuştur. Arkadaşları ile güçlerini birleştirerek kötü adamı yakalamışlardır (Fantastik Dörtlü, 2005). Eşiyle savaşması Chih Shih'e, Victor'a karşı Kraliçe Nanny ve Boudicca gibi halkını, dünyayı korumak için mücadele etmiştir. Kendine ait oluşturduğu koruma kalkanı ve görünmezlik özelliği ile Şuaşka gibi sihre başvurduğu görülmektedir. Savaşçı yönü ile Libya Amazonları'na benzetilebilir.

3.9. Susan Storm: Fantastik Dörtlü filminde yer alan Sue, Susan Storm olarak yeni bir karaktere dönüştürülmüş ve şekil 31'deki gibi tasvir edilmiştir. Bu filmde ise başka bir gezegenden gelen ve dünyaya zarar veren kara deliğin gönderdiği Gümüş Sörfçü ile iletişime geçmiştir. Onu ikna ederek dünyaya zarar vermesini engellemiştir. Son sahnede ise gümüş sörfçüyü Victor'dan korumak için kendisini siper ederek ölmüştür. Bunun üzerine gümüş

sörfçü ona tekrardan yaşama fırsatı vermiştir (Fantastik 4: Gümüş Sörfçü'nün Yükselişi, 2007). Eşiyle birlikte savaşan Chih Shih gibi savaşmıştır. Halkını koruma içgüdüğü ile Kraliçe Nanny ve Boudicca'ya kalkan yapma ve uçabilme özelliği Nike'a, sihir yapabilme yeteneği Şuaşka'ya benzetilebilmektedir. Bir erkeği korurken öldürülmüş ve tekrar koruduğu erkek tarafından canlandırılarak İnanna gibi ölüp tekrar hayata dönmüştür. Eşi ile evlenmek için planlar yapıp bir türlü imkân bulamamaları Susan'ın evlenme isteğini arttırmış ve Yennenga gibi artık evlenmek istediğini dile getirmeye başlamıştır.

3.10. Annabeth: Percy Jackson ve Olumposlular'da Şimşek Hırsız filminde Percy, şimşegi çalmamasına rağmen şimşegi çalmakla suçlanır. Bunun üzerine Annabeth şimşegi tekrar Zeus'a götürmek üzere yola çıkan Percy ve Satir (keçi adam)'e yol boyunca eşlik eder. Güzel kılıç kullanan ve dövüşebilen biridir. Hades ile pazarlık yapmak için yer altına inmiş ve satiri rehin olarak bırakmış ve Zeus'a şimşegi teslim etmek için Olympos'a çıkmıştır (Şimşek Hırsız, 2010). Annabeth serinin devam eden filmi Percy Jackson: Canavarlar Denizi'nde de yer almaktadır. Athena'nın kızı olarak ifade edilir. Bilgeliği sayesinde altın postu bulma fikrini ileri sürer ve bunun üzerine postu bulmak için Percy ve satirle yola çıkar. Savaşırken ölmesi üzerine altın post ile tekrar dirilir. Dövüşerek silah kullanabilir ve şekil 32'deki gibi tasvir edilmektedir (Percy Jackson ve Deniz Canavarları, 2013). Annabeth, Kraliçe Nanny, Kraliçe Gudith ve Boudicca gibi düşmana karşı halkını korumuştur. Nakano Takeko'nun tasvir edildiği gibi dövüşebilmektedir. Percy Jackson'a inanarak inandığı kişinin peşinden gitmiş İnanna gibi farklı bir evrene geçiş yaparak Olimpos'a çıkmıştır. Athena'nın kızı olarak karakterize edilmiş olup bu sayede strateji ve bilgeliğe sahiptir.

3.11. Katniss: Katniss gündelik yaşamda iyi yüzen, iyi ok ve yay kullanan, avlanarak ailesiyle hayatta kalan genç bir kızdır. Filmde Amerika, zenginler ve fakirler olarak ikiye ayrılmaktadır. Zengin olan kısımdaki zümre, fakir 12 eyaletten her yıl kura ile bir erkek ve bir kadın seçmektedir. Toplamda yirmi dört yarışmacı zenginler konseyinin gözleri önünde canlı yayın ile sanal bir ormanda tutularak hayatta kalma mücadelesi vermektedir. Bu yarış sonucunda birinci olan kişi zenginler zümresine alınmakta ve burada yaşama hakkı tanınmaktadır. O yıl kurada Katniss'in küçük yaştaki kardeşi Primrose'a seçilmiştir. Henüz kendini koruyamacağını bilen ablası Katniss, kardeşi yerine gönüllü olarak yarışmaya katılmıştır. Erkek yarışmacı olarak Katniss'e açken yardım etmeyen fırıncının oğlu Peeta seçilmiştir. Katniss genellikle avlanıp açlıklarını giderirken, Peeta ona çeşitli konularda yardımcı olmuştur. Katniss, diğer yarışmacılara zarar vermeyen küçük, yardıma muhtaç yarışmacıları diğer yarışmacılardan koruyan birisidir. Katniss'in yönlendirmeleri, doğa bilgisi, kıvrak zekâsı, savaş stratejileri ile her ikisi de yarıştan canlı çıkmış ve arkadaş olmuşlardır. Bu süreçte sembolü olan şekil 33'deki gibi alaycı kuş ikonuyla bütünleştirilmiştir (Açlık Oyunları, 2012). Katniss, çok fazla kabiliyeti olmayan fırıncının oğlu Peeta'yı kendi mıntıkasından olduğu ve duygusal boşluklar yaşadığı için düşmanlarına karşı korumuştur. Bu yönüyle İsis'in erkeğini koruma içgüdüğüne sahip olduğu söylenebilir. İçerisinde buldukları yarış sebebiyle savaşçı yönü olarak Anadolu Amazonları ve Artemis'den alıntılanan avlanma sanatındaki başarısı vurgulanmaktadır. Athena'nın baykuşu olduğu gibi Katniss'de alaycı kuş ile bütünleştirilmiştir. Athena'nın ve Tomoe Gozen'in ortak paydası olan ok kullanabilme sanatı görülmektedir. Aynı zamanda filmde yer alan kamufle olabile yeteneği ile Kraliçe Nanny'ye benzetilebilir.

3.12. Sara: Pamuk Prenses ve Avcı filminin ilk serisinde halkını korumak için zorluklarla savaşmış bir prenestir. Ok atıp ata binebilmektedir. Düşmanı Kraliçe Ravenna'nın elmasını ısırdıktan sonra ölmüş fakat avcının öpücüğü ile tekrar hayata dönmüştür (Pamuk Prenses ve Avcı, 2012). Serinin ikinci filmde Kraliçe Ravenna, kralı öldürerek kendisini kral ilan ettikten sonra kız kardeşi Kraliçe Freya'nın doğacak bebeğinin kendisinden daha güzel

olacağını öğrenir. Bunun üzerine çocuk doğduktan sonra onu öldürür. Kraliçe Freya ise bu acıya dayanamayarak yanına ufak bir ordu alarak başka bir ülke kurmaya karar verir. Kuzey bölgesindeki tüm çocukları toplatır ve savaş eğitimi verir. Bu çocuklardan avcı ve sara isimli çocuklar birbirine âşık olur. Bunu öğrenen Kraliçe Freya onları ayırır. Sara'yı zindana atar avcıyı ise öldürüp göle atarlar. Fakat avcı ölmeyip yaşamına başka yerlerde devam eder. Kraliçe Freya baykuş ile avcıyı ararken Kraliçe Ravenna'nın aynasının kaybolduğu söylentisi duyulur. Bunun üzerine Freya, Avcı ve Pamuk Prenses'e yardım ederek Ravenna'yı öldürürler. Film afişinde şekil 34'deki gibi tasvir edilmiştir (Pamuk Prenses ve Avcı 2: Kış Savaşı, 2016). Sara, Kraliçe Gudit ve Boudicca gibi halkını korumuş ve düşman ırkını yok etmiştir. Nakano Takeko gibi dövüştür. Savaşçı ve savaş eğitimi açısından Anadolu amazonlarına benzetilmiştir. İnanna gibi ölüp dirilmiştir. Tomoe Gozen gibi okçulukta ustadır. İnanna gibi ölüp sevdiği adamın öpücüğü ile tekrar hayata dönmüştür

3.13. Natasha Romanoff (Black Widow): Yenilmezler serisindeki ekipte tek kadın ajan olarak görülmektedir. Olayların büyümesi ile hikâyeye dâhil olmuş ve savaş ekibinde yer almıştır. İyi dövüşerek silah kullanmayı bilmektedir. Çok iyi motor kullanmaktadır. Loki'nin diğer dünyadan yaratıkları getirmek için açtığı gökyüzündeki kapıyı kapatmıştır. Bu sayede diğer dünya ile olan iletişim kesilmiş ve ekip arkadaşları ile dünyayı kurtarmışlardır (Yenilmezler, 2012). Serinin devam eden filmi Ultron Çağı'nda Natasha olarak yer almaktadır. Burada da ekibi ile tekrar dünyayı kurtarmaktadır. Silah kullanmakta ve savaş figürlerini sergilemektedir (Yenilmezler; Ultron Çağı, 2015).

Black Widow filmi ise kendi ismi ile 2021 yılında sinemaya uyarlanmıştır. Öncelikle çocuk yaşta Dreykov tarafından ajan olan üvey ailesinden ayrı bırakılarak ajan olarak yetiştirilmeye başlamıştır. Öz ailesinin ise yine Dreykov tarafından öldürüldüğünü duyduktan sonra kamptan kaçarak Dreykov'a savaş açmıştır. Bu esnada kız kardeşi Yelena ile Dreykov'un beyinlerine hükmettiği ajan kızları kurtarmak amacıyla güçlerini birleştirmişlerdir. Dreykov'un gönderdiği diğer ajanlarla savaşmış ve dövüştür. Onlara yardımcı olması için üvey babasını kurtarıp annesi Melina'nın yanına gitmişlerdir. Melina'nın evine vardıklarında ise Melina ve Drevkoy halen birlikte çalıştıkları için hepsi Drevkoy'un ajanları tarafından tutsak edilerek kampa geri götürülmüştür. Bu sırada Melina ile Natasha yüzlerini değiştirmiş ve Dreykov'un yanına Melina yerine Natasha gitmiştir. Kampı iyi bilen Melina'nın yönlendirmesi ile Natasha diğer ajan kızları kimyasal ilaç ile beyinlerindeki blokeyi kaldırarak kızları özgür kılmıştır (Black Widow, 2021). Natasha, savaş stratejisi ile Athena, kadın savaşçılarla birlikte hareket etmesi Libya Amazonlarına, Nakano Takeko'nun dövüş sanatı, kadınlardan ordu kurması ve farklı dilleri bilmesi açısından Matilda Toskana ile ortak özellikler taşımaktadır. Yenilmez Film Ultron Çağında ve Black Widow filmi günümüzde gerçekleşmesine rağmen Natasha'nın teknolojik ürün bilgisi oldukça fazladır. Teknolojik ürünlerle kimyasalları karıştırarak Şuaşka gibi sihir yapabilmektedir. Yenilmezler filminde diğer dünyadan gelen yaratıkların dünya ile bağlantılı olan kapısını kapatarak düşman ırkını yok ettiği Kraliçe Gudit'e benzemektedir. Black Widow filminde ise kadın topluluğu ile hareket etmesi Anadolu amazonlarına ithaf edilmiştir. Grace O'Malley gibi bağımsızlık için savaşmıştır. Artemis gibi bekar kalmayı tercih etmiştir. Yennenga gibi hapsedildiği yerden kaçarak diğer kadın ajanlara liderlik etmiştir.

3.14. Yelena: Black Widow filminde Natasha Romanoff'un kız kardeşi rolündedir. Natasha Romanoff'un kaçmasının ardından başka bir ajan tarafından kimyasal bir ilaç ile beyindeki bloke kaldırılarak kamptan kaçmıştır. Dövüş sanatını bilen, silah kullanabilen, farklı dilleri konuşabilen ve motor kullanabilen birisidir. Natasha ile buluşarak onun Dreykov'a ulaşmasında yardımcı olmuştur. Şekil 35'deki gibi tasvir edilmektedir (Black Widow, 2021). Yelena, Natasha'nın kardeşi olarak tasvir edilmiş ve onunla birlikte savaşan ve ona yardım

eden bir karakterdir. Aynı zamanda farklı dilleri bilmekte olduğu belirtilmiştir, bu da Matilda Toskana gibi çok dilli bir karaktere benzetilebilir. Düşmanları yok etmek için kadın topluluklarıyla birlikte hareket etmesi, Anadolu Amazonları'nı anımsatırken, kimyasallarla sihir yapması Şuaşka'ya benzetilebilir. Savaşma yeteneği ve stratejik zekası Libya Amazonları ve Athena'ya benzetilmektedir. Ayrıca evlenmemesi ve bağımsızlık uğruna savaşıması, Grace O'Malley gibi bağımsızlık mücadelesi veren kadınlarla da benzerlik göstermektedir.

3.15. Furiosa: Mad Max Fury Road'da yer alan bir karakterdir. Başkarakterlerden biri olan Immortan Joe, güzel kadınları kendine saklayıp çocuk yapmak için kullanan biridir. Kadınlar, Joe'nin elinden kurtulmak istemektedirler. Temel ihtiyaçların alınması için yola gönderilen Furiosa, Immortan Joe'ya bağlı olan kadınların kaçmasına yardım etmiş ve onları kamyonete almıştır. Furiosa'nın kızları kaçırdığı öğrenildiğinde savaş çocukları yola koyulur. Bu çocuklardan biri olan Nux, hasta ve sürekli kana ihtiyacı olan biridir. Kahraman olmak için bu gruba katılır ve kan ihtiyacını karşılamak için esir tuttuğu Max'i arabanın önüne zincirler. Fakat Furiosa'nın kullandığı kamyonetteki kızlardan biri olan Splendid, Joe'nin çocuğuna hamiledir. Soyun devamı olduğu için bu durum Joe açısından oldukça önemlidir. Splendid zarar görmemelidir ve bu sebeple Splendid kendisini siper eder. Furiosa ise bu esnada hem araç kullanmakta hem de silahı ile ateş ederek kadınları korumaya çalışmaktadır. Max ve Nux istemeyerek de olsa Furiosa'nın tarafına geçerler. Max, aracı tamir etme, kadınları koruma ve araç kullanımında Furiosa'ya yardım etmektedir. Geri döndüklerinde ise Joe'yu görüp "beni hatırladın mı?" diyerek öldüren Furiosa olur. Film afişinde şekil 36'daki gibi ifade edilmektedir (Baydar, 2015; Mad Max: Öfkeli Yollar, 2015). Kraliçe Hatşepsut gibi erkeksi tavırları vardır. Yaa Asantewaa gibi başkaldırıp Matilda Toskana gibi liderlik ederek kadınların kaçmasına yardımda bulunmuştur. Joe ve savaşçı çocuklarla savaşıması; Nakano Takeko, Anadolu ve Libya Amazonları ile ortak özellikler taşıdığını göstermektedir. Yennenga gibi tutsak edildiği yerden kaçmayı başarmış ve Nakano Takeko gibi kadınlardan bir ordu kurmuştur.

3.16. Prenses Diana: Bilinirliği en yüksek olan süper kadın kahramanlardan birisidir. Süpermen ve Batman ile DC Comics evreninde "Büyük üçlü" olarak bilinmektedir (Seçmen, 2014). Daha önce Batman ve Süpermen: Adaletin Şafağı filminde yer almıştır. Lex Luthor'un yarattığı canavar şehre saldırınca halkı korumak için Süpermen ve Batman'e Wonder Woman olarak yardım etmiştir. Süpermen'in canavarı hedef alıp öldürmesinde büyük rolü vardır (Batman V Süpermen: Adaletin Şafağı, 2016). 2017'de yayımlanan Wonder Woman filminde cennet adasında yaşamakta olan, üstün yeteneklere sahip, amazonlardan savaş eğitimi almış, güzel ve çekici bir kadın olan Prenses Diana şekil 37'deki gibi tasvir edilmektedir. Bir pilot olan Steve'in kıyaya vurması ve dış dünyadaki savaşı anlatması üzerine yardım etmek için yaşadığı yeri terk etmiştir. Steve ile Londra'ya giderek olaylara müdahale etmiştir. Steve yakın çevresine Diana'yı sekreteri olarak tanıtsa da zaman zaman kurşunların hedefi olmaktan kurtarmıştır. Bazı karelerde Steve ile yakınlaştığı görülmektedir (Wonder Woman, 2017). Wonder Woman filmi ile hayat bulan Prenses Diana elindeki kalkanı ve stratejileri ile Athena'ya benzetilebilir. Anadolu Amazonları'ndan aldığı özel eğitimler ile bir Anadolu Amazon'u gibi davranmaktadır. Savaşçı yönü ise Libya Amazonları'na benzetilebilir. Tomoe Gozen gibi ok atabilmekte ve ata binmektedir. Luthor'un yarattığı canavarın dünyaya saldırması sonucu insanları koruma içgüdüğü Kraliçe Nanny ve Boudicca'ya benzetilebilir. Cennet adasına gelip yardım isteyen Steve ile Londra'ya gitmiş ve dünyaya yardım etmiştir. Steve'i bazı durumlarda kurşunlardan korumuş ve İsis ile kesişen ortak noktalara vurgu yapılmıştır.

Yukarıdaki veriler ışığında içerik analizi yapılarak sinemaya yansıyan filmler incelenmiş olup Tablo 1 oluşturulmuştur. Mitolojik ve efsanevi kadınlar iki gruba ayrılarak karakteristik ve fiziki açıdan incelenmiş, sonrasında filmlerde yer verilen kadınlarla karşılaştırılmıştır.

Tablo 1: Mitolojik ve Efsanevi Kadın Savaşçıların Analizi

Sinemaya Uyarlanmış Savaşçı Kadınlar	Efsanevi Savaşçı Kadın Karakterler				Mitolojik Savaşçı Kadın Karakterler			
	Avrupa	Asya	Afrika	Uzak Doğu	Avrupa	Asya	Afrika	Uzak Doğu
Zeyna (1995-2001)	*Kraliçe Nanny: Halkını Koruma *Grace O'Malley: Bağımsızlık		*Dohamey Amazonları: Evlenmeye Karşı *Kraliçe Gudrit: Düşman Irkını Yok Etme	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	*Athena: Strateji *Boudicca: Halkını Koruma *Artemis: Evlenmeme	*Anadolu Amazonları: Tarz, Kadın Savaşçılarla Birlikte Hareket Etme	*Libya Amazonları: Savaşçı Yönü	*Tomoe Gozen: Ata Binme
Gabrielle (1995-2001)	*Matilda Toskana: Orduya Liderlik		*Dohamey Amazonları: Evlenmeye Karşı *Kraliçe Gudrit: Düşman Irkını Yok Etme	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	*Athena: Strateji *Artemis: Evlenmeme	*Anadolu Amazonları: Tarz, Kadın Savaşçılarla Birlikte Hareket Etme	*Libya Amazonları: Savaşçı Yönü	*Tomoe Gozen: Ata Binme
Lara Croft (2001)	Matilda Toskana: Silah Kullanımı			*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	*Athena: Strateji		*Libya Amazonları: Tanrılara Karşı Savaş *İsis: Erkeği Koruma	
Angelica (2003-2006-2007-2011-2017)	*Grace O'Malley: Korsanlık *Kraliçe Nanny: Halkını Koruma *Matilda Toskana: Silah Kullanımı	*Laskarina Bouboulina: Eşi ile Savaşma ve Korsanlık *Hagia Theokleia: İnandığı İnsanın Peşinden Gitme	*Kraliçe Hatşepsut: Kılık Değiştirme	*Chih Shih: Eşi ile Birlikte Savaşma ve korsanlık	*Boudicca: Halkını Koruma	*İnanna: Erkeğin Peşinden Gitme		
Patience Phillips (2004)	*Kraliçe Nanny: Halkını Koruma *Matilda Toskana: Silah Kullanımı	*Laskarina Bouboulina: Eşi ile Savaşma	*Yaa Asantewaa: Haksızlığa Başkaldırı	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı *Chih Shih: Erkek Arkadaşı ile Birlikte Savaşma	*Athena: Strateji *Boudicca: Halkını Koruma *Nike: Uçabilme	*İnanna: Ölüp Dirilme	*İsis: Erkeği Koruma	

Tablo 1: Mitolojik ve Efsanevi Kadın Savaşçıların Analizi (devamı)

Aeon Flux (2005)	*Jeanne D'arc: Bir Erkeğin Amacına Ulaşmasına Yardım Matilda Toskana: Silah Kullanımı			*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı			*İsis: Erkeği Koruma	
Elektra (2005)	Matilda Toskana: Silah Kullanımı		*Kraliçe Gudrit: Düşman Irkını Yok Etme	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	* Athena: Strateji	*Şuaşka: Sihir *Anadolu Amazonları: Savaşçı Yönü	*Libya Amazonları: Savaşçı Yönü	*Tomoe Gozen: Okçuluk
Sue (2005)	*Kraliçe Nanny: Halkını Koruma		*Yaa Asantewaa: Haksızlığa Başkaldırı	*Chih Shih: Eşi ile Birlikte Savaşma	* Boudicca: Halkını Koruma *Nike: Uçabilme	*Şuaşka: Sihir (Kimyasal)		
Susan Storm (2007)	*Kraliçe Nanny: Halkını Koruma		*Yaa Asantewaa: Haksızlığa Başkaldırı *Yennenga: Evlenme İsteği	*Chih Shih: Eşi ile Birlikte Savaşma	* Boudicca: Halkını Koruma	*Şuaşka: Sihir (Kimyasal) *Inanna: Ölüp-Dirilme		
Annabeth (2010-2013)	*Kraliçe Nanny: Halkını Koruma	*Hagia Theokleia: İnandığı İnsanın Peşinden Gitme	*Kraliçe Gudrit: Düşman Irkını Yok Etme	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	* Boudicca: Halkını Koruma* Athena: Strateji ve Bilgelik	Inanna: Ölüp-Dirilme		
Katniss (2012)	*Kraliçe Nanny: Kamufle Olabilme		*Yaa Asantewaa: Haksızlığa Başkaldırı		*Athena: Hayvan ile simgeleşme *Artemis: Avcılık		*İsis: Erkeği Koruma	*Tomoe Gozen: Okçuluk
Sara (2012-2016)	*Kraliçe Nanny: Halkını Koruma		*Kraliçe Gudrit: Düşman Irkını Yok Etme	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı *Chih Shih: Eşi ile Birlikte Savaşma	* Athena: Strateji* Boudicca: Halkını Koruma	*Anadolu Amazonları: Savaşçı Yönü ve Eğitim Inanna: Ölüp-Dirilme		*Tomoe Gozen: Okçuluk ve Ata Binme

Tablo 1: Mitolojik ve Efsanevi Kadın Savaşçıların Analizi (devamı)

Natasha (Black Widow) (2012- 2021)	*Matilda Toskana: Dil Bilgisi ve Silah Kullanımı *Grace O'Malley: Bağımsızlık		*Kraliçe Hatşepsut: Kılık Değiştirme *Yennenga: Kapatıldığı Yerden Kaçma *Kraliçe Gudit: Düşman İrkını Yok Etme	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	* Athena: Strateji *Artemis: Evlenmeme	*Anadolu Amazonları: Kadın Savaşçılarla Birlikte Hareket *Şuaşka: Sihir (Kimyasal)	*Libya Amazonları: Savaşçı Yönü	*Nakano Takeko: Kadınlardan ordu kurmuştur
Yelena (2012- 2021)	*Matilda Toskana: Dil Bilgisi ve Silah Kullanımı *Grace O'Malley: Bağımsızlık		*Kraliçe Gudit: Düşman İrkını Yok Etme	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	* Athena: Strateji *Artemis: Evlenmeme	*Anadolu Amazonları: Kadın Savaşçılarla Birlikte Hareket *Şuaşka: Sihir (Kimyasal)	*Libya Amazonları: Savaşçı Yönü	*Nakano Takeko: Kadınlardan ordu kurmuştur
Furiosa (2015)	*Matilda Toskana: Silah Kullanımı		*Yaa Asantewaa: Haksızlığa Başkaldırı* Hatşepsut: Erkeksi Tavrılar *Yennenga: Kapatıldığı Yerden Kaçma	*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı		*Anadolu Amazonları: Savaşçı Yönü	*Libya Amazonları: Savaşçı Yönü	*Nakano Takeko: Kadınlardan ordu kurmuştur
Prenses Diana (2016)	*Kraliçe Nanny: Halkını Koruma	*Hagia Theokleia: İnanıldığı İnsanın Peşinden Gitme		*Nakano Takeko: Dövüş Sanatı	* Athena: Strateji	*Anadolu Amazonları: Savaşçı Yönü ve Eğitim * İnanna: Erkeğin Peşinden Gitme	*İsis: Erkeği Koruma *Libya Amazonları: Savaşçı Yönü	*Tomoe Gozen: Okçuluk ve Ata Binme

Değerlendirme ve Sonuç

Kadın savaşçı karakterlerin mitolojik ve efsanevi figürlerden etkilenmesi, sinemada sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Bu karakterlerin özelliklerinin, mitolojik kaynaklara dayalı olarak nasıl şekillendiğini görmek, sinemanın mitoloji ve efsanelerden ne ölçüde etkilendiğini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Mitoloji ve efsaneler, sinemada kadın savaşçı karakterlerin oluşturulmasında önemli bir ilham kaynağıdır ve bu karakterlerin özellikleri, antik dönemden günümüze kadar uzanan bir geleneğin yansımasıdır. Mitolojik ve efsanevi kaynaklarda da sıkça görülen kadın savaşçılar, tehdit durumlarında ortaya çıkarlar, bireysel olarak veya bir orduya liderlik ederek hareket ederler ve dövüşme yeteneklerini sergilerler. Bu karakterler genellikle birbirlerinden etkilenerek hikâyeleştirilir ve mitolojik ve efsanevi örneklerden esinlenerek şekillendirilirler. Bu da sinemadaki kadın savaşçı karakterlerin mitolojik ve efsanevi kaynaklardan etkilendiğini göstermektedir.

Yunanlı kadınların saldırı anında evlerini korudukları bilinmekte ve aynı durum Yunan mitolojisinde de görülmekte olup savaşçı kadın ve tanrıçalara rastlamak mümkündür (Erbay Aslıtürk ve Dikyar,2017:609). Ayrıca Yunan mitolojisindeki diğer tanrıçalar da kadın savaşçı karakterlerin şekillendirilmesinde etkili olmuştur. Örneğin, Athena savaşın, stratejinin ve bilgeliğin tanrıçası olarak bilinirken, Artemis avcılığın, doğanın ve bağımsızlığın sembolüdür (Grimal,2012:89-97). Bu tanrıçaların özellikleri, sinemadaki kadın savaşçı karakterlerin kişilikleri ve yetenekleri üzerinde etkili olmuştur. Özellikle kadın karakterlerin mitolojik ve efsanevi öğelerle ilişkilendirilerek veya esinlenerek sinemaya uyarlanması, sinemanın sadece eğlence aracı olmasının ötesinde, toplumsal mesajlar ileten, kadınların güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet rollerine meydan okunması açısından önemli bir adım olarak değerlendirilebilir. Passman (1991:81)'a göre Amazonların savaşçı ruhu, doğmuş çocuklarına tek başlarına bakabilmeleri ve erkekler olmadan kendilerini koruyabilmeleri, çağdaş sinemanın kadın savaşçı karakterlerinin özelliklerine uyarlanabilir olduğunu göstermektedir. James Cameron'ın "Avatar" filmi üzerinden anaerkil ve ataerkil düzen arasındaki çatışma incelenirken, Trudy Chacon kadın karakterlerin ataerkil düzende nasıl görev aldıkları ve topluma nasıl katkı sağladıkları ele alınmıştır (Kaya Erdem ve Baydaş Sayılğan, 2012:128). Benzer şekilde, "Pan'ın Labirenti" ve "Mustang" gibi filmlerde de kadın karakterlerin ön plana çıkarılarak toplumsal normlara meydan okunması ve özgürlük arayışları işlenmiştir (Sunal; 2021; Kasap, Dolunay ve Solma, 2018: 637). Do Zen filminde kadınların eğitim hakkından mahrum bırakılması, Vakoneshe Penjom filminde ise kadının hukuk karşısındaki mücadelesi ile kadınların başkaldırıları vurgulanmaktadır (Özkan, 2021:116).

Bu çalışmalarla, incelenen karakterler arasında benzerlikler olduğu tespit edilmiştir. Furiosa, Lara Croft ve Aeon Flux gibi karakterler anaerkil ve ataerkil düzen arasındaki çatışmayı gösterirken, Angelica'nın kaptanlık yapması ve Katniss'in avlanması, ataerkil düzende kadınların kendilerine biçilen rolleri reddettiklerini göstermektedir. Anneth'in tek başına Olympos'a çıkması ve Zeyna'nın kabile lideri olması kadın karakterlerin ön plana çıkarılarak toplumsal normlara meydan okumasıdır. Bilim insanı olan Sue ve Susan Storm, dünyayı kurtarma misyonunu üstlenirken, Prenses Diana ise insanlığı, dünyaya saldıran canavardan korumuştur. Sara ise köylerden toplatılarak orduya alınmış ve eğitim hakkından mahrum bırakılmıştır. Ancak karakterlerin daha önce değinilmemiş davranışsal ve fiziksel özelliklerine de vurgu yapılması gerektiği düşünülerek Tablo 1 oluşturulmuştur.

Tablo 1'de mitolojik ve efsanevi kadın savaşçıların sinemada yer alan karakterler ile karşılaştırılmasına yer verilmiştir. Bu tabloya göre; Zeyna, Gabrielle, Lara Croft, Patience Phillips, Aeon Flux, Elektra, Sue, Susan Storm, Angelica, Annabeth, Katniss, Natasha,

Yelena, Furiosa, Prenses Diana ve Sara karakterleri incelenmiştir. Bu çalışma kapsamında mitolojik ve efsanevi kadın figürlerin benzer fiziksel ve davranışsal hareketleri olduğu tespit edilmiş ve senaristlerin bu karakterleri oluştururken bazen bir bazen birden fazla karakterden etkilenerek günümüz sinemalarına uyarladıkları tespit edilmiştir.

Efsanevi ve mitolojik kadın figürleri ile sinema karakterleri arasındaki benzerlik, cesaret ve güç bağlamında da ilişkilendirilebilir. Bu kadınlar, bağımsızlık ve özgürlük için mücadele ederken gösterdikleri cesaret ve güçleri ile tanınır. Sinemada da, karakterlerinin cesaret ve kararlılıkla hareket ettiği gözlenmiştir. Efsanevi ve mitolojik kadınlardan; Grace O'Malley, Artemis, Nike, Şuaşka, Anadolu'daki Amazonlar, Dahomey Amazonları ve Libya Amazonları'nın bu kategoride sayılabildiği ve sinemada Angelica, Annabeth ve Prenses Diana'nın güçlü ve cesur davranışlarının güçlü ve cesur kadınlardan esinlenerek karakterize edildiği söylenebilir.

Savaşçı kadınlar genellikle bağımsızlık ve özgürlük arayışı içerisindedir. Bu durum, efsanevi ve mitolojik figürlerin yanı sıra sinema karakterleri için de geçerlidir. Onlar, kendi bağımsızlıklarını kazanmak ve özgür bir hayat yaşamak için mücadele ederler. Kraliçe Boudicca, Jeanne D'arc, Matilda Toskana, Kraliçe Nanny, Hagia Theokleia, Laskarina Bouboulina, Kraliçe Gudit, Kraliçe Hatşepsut, Yennenga ve Yaa Asantewaa bağımsızlıklarını arayan kahramanlardır. Zeyna, Gabrielle, Sara ve Furiosa'da sinemaya yansıtılan konuda bağımsızlıklarını arayan ve özgür bir hayat yaşamayı hedefleyen kadın kahramanlardır.

Efsanevi ve mitolojik kadınlar savaş sanatlarında ustalık gösterirler. Savaş sanatında ustalıklı kılıç kullanabilir veya dövüş sanatında yetenekli olabilirler. Athena, Ching Shih, Nakano Takeko ve Tomoe Gozen yetenekli savaşçılardır. Filmlerdeki karakterlerden ise Katnis okçuluk ve dövüş sanatını iyi bilen bir karakterdir.

Savaşçı kadınlar adalet ve iyilik için savaşır. İnanna ve İsis bir erkeğe yardım edebilmek için savaşmış iki kahramandır. Lara Croft, Patience Phillips, Aeon Flux, Elektra, Sue, Susan Storm, Natasha Romanoff ve Yelena filmlerde kötü adamlarla savaşan ve dünyayı kurtarmak ve iyilik yapmaya çalışan kişiler olarak yansıtılmaktadır.

Tipolojik olarak incelendiğinde farklı kadın savaşçı karakterlerin fenotip özelliklerini, kültürel arketiplerini, karakterlerin kökeni, kimliği ve hatta kültürel bağlamları hakkında farklılıklar olduğu söylenebilmektedir. Savaşçı kadınların prototip olarak İtalyan, Yunan ve İspanyol kadınlara benzedikleri belirtilmiştir (Dakovic ve Horton:1996;47). Buğday ve açık ten rengi, düz ve hafif dalgalı saçlar, farklı renklerdeki gözler, belirgin elmacık kemikleri, ortalama bir boy ve ince vücut yapıları ile Gabrielle, Prenses Diana, Annabeth, Katniss ve Sara, Yunan fenotipini andırmaktadır. Sadece Zeyna beyaz tenli, siyah uzun saçlı, yuvarlak yüzlü ve mavi gözlü olup diğerlerine göre hafif kilolu bir vücut yapısı olduğu söylenebilmektedir (Koç,1987:28). Koyu renkli saçlar ve gözler, buğday ten rengi, çıkık elmacık kemikleri, ortalama bir boy ile İspanyol fenotipine en yakın Angelica'dır. Patience Phillips ise cat woman olmadan önce dalgalı saçları koyu renkli gözleri ve buğday teni ile İspanyollara benzese de afişte kendisini kamufle ettiği için fenotip olarak kesin yargıda bulunmak mümkün değildir. İngiliz fenotipi olarak açık ten rengi, açık kumral ve kahverengi saçlar, mavi-yeşil veya kahverengi, oval-yuvarlak yüz hatları ile Lara Croft, Elektra ve Aeon Flux benzetilebilir. Furiosa buğday ten rengi, kısa saçları, kahverengi gözleri, dolgun dudakları, ortalama atletik bir boy ile Afrikan fenotipine uyarlanmıştır. Natasha Romanoff ve Yelena açık ten rengi, renkli gözleri, düz bir profil ile ince bir vücuda sahip olan Rus fenotipine benzetilebilir. Fakat filmde turuncu saçları ile İrlanda fenotipini de anımsatmaktadır.

Ayrıca, İtalyan, Yunan ve İspanyol kadınların prototipe benzetilmesi, bu karakterlerin güçlü ve tutkulu bir izlenim bırakmasıyla ilişkilendirilebilir. Bu kültürlerde kadınlar genellikle güçlü ve bağımsız rollerle ilişkilendirilir, bu da kadın savaşçı karakterlerin tasvirinde bu kültürel etkilerin görülmesine yol açabilir. Kahraman kadınlar, daima siyah giyimli, azimli ve zor hayatlar yaşamış olarak tasvir edilirler (Dakovic ve Horton:1996;47). Buna göre film afişleri incelendiğinde savaşçı kadınlar genellikle deri detayların bulunduğu pantolon veya tulum gibi yekpare siyah veya koyu renkli kıyafetler giydiği görülmektedir. Sadece Natasha ve Yelena beyaz tulum ile tasvir edilmiştir. Zeyna ve Gabrielle ise Artemis, Athena ve Amazonlar gibi göğüs dekoltesi pek olmayan fakat diz kapağının üzerinde bacakları açıkta bırakan deri bir etek giymektedir. Siyah veya koyu renkli kıyafetlerin tercih edilmesi, karakterlerin kararlılığını ve güçlü duruşunu vurgularken beyaz tulumun tercih edilmesi ise masumiyet veya saflık sembolü olarak değerlendirilebilir. Deri detayların kullanılması ise genellikle güçlü, cesur ve sert bir görünümü vurgulamak için tercih edilmiş olabilir. Görünüm ve kıyafet seçimleri de karakterlerin kişiliklerini ve yaşam tarzlarını yansıtabilir. Örneğin, ateş temalı elbiseler giyen Katniss, cesur ve güçlü bir karakteri temsil ederken, Furiosa'nın biyonik kolu onun savaşçı ve belirgin bir karakter olduğunu vurgulayabilir. Sonuç olarak, saç ve görünüş özellikleri, her karakterin kişiliğini ve kimliğini vurgulamak için dikkatlice seçilmiş olabilir ve izleyicilere karakterlerin özelliklerini daha iyi anlamaları için ipuçları sağlayabilir.

Uzun saçlar genellikle daha feminen ve çekici bir görünümü vurgulamak için tercih edilirken, kısa saçlar daha maskülen ve pratik bir tarzı temsil edebilir. Ayrıca, karakterlerin saç tarzlarındaki farklılıklar, onların kişilik özelliklerini ve yaşam tarzlarını yansıtabilir. Savaşçı kadınların saçları genellikle omuz hizasında olup, Prenses Diana ve Elektra'nın saçları diğerlerine göre daha uzun olabilirken, neşeli ve enerjik bir karakter olan Zeyna'nın saçlarının omuz hizasında olması, Furiosa gibi daha sert ve askeri bir karakterin kısa saçları tercih etmesini düşündürmektedir.

Afişlerdeki kadın savaşçı karakterlerin tercih ettiği savaş aletleri veya güçlerinin vurgulanması, karakterlerin kişisel özelliklerini ve savaşma tarzlarını yansıtabilir. Kullanılan savaş aletlerinden kılıç ile Zeyna, Elektra ve Natasha, mızrak ile Gabrielle, Yelena ve Annebeth, silah ile Lara Croft ve Aeon Flux afişe yansıtılmıştır. Diğer kadınlar ise görsel olarak ayakta duran ve her an savaşmaya hazır bir şekilde ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, film afişlerindeki tasvirler, kadın savaşçı karakterlerin güçlü, kararlı ve belirli bir prototipe uygun olarak şekillendirildiğini gösterirken, kültürel ve mitolojik etkilerin de bu tasvirlerde önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Öte yandan incelenen filmlerin, kitap serilerinden ve çocuk hikâyelerinden de etkilenerek sinemaya yansıtıldığı düşünülmektedir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda kitaplardan ve masallardan etkilenen filmlerin literatüre önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- AGIZZA, R. Antik Yunan'da Mitoloji, (Ed. Nezh Başgelen) Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 2006.
- AKMAZ, G. Mitoloji ve cinsiyet: Hint ve Yunan Mitolojilerinde Ataerkil Dönüşüm, Yayınlanmış Doktora Tezi, 2019, Ankara.
- AKŞİT, O ve FAVARO. A. (2014) Siborg Figürleri Olarak Sinemada Kadın Kahramanlar, New World Sciences Academy Humanities, 9(2), 44-58.
- ALPERN, SB. (1998) Amazons of Black Sparta; The Women Warriors of Dahomey, New York: Newyork University Press.
- ARSLANTEPE, M. (2008) Popüler Sinema Filmlerinde Hikâye Anlatımı, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 5, 238-257.
- ASLAN, M. (2019). Female Characters in Nationalist Movies, Journal of Current Research on Social Sciences, 9 (1), 11-26.
- ASLAN, M. (2019), Sinemada Kadın: Başka Dilde Aşk Filmi Üzerine Bir İnceleme, Selçuk İletişim, 12(1), 199-215.
- BAYDAR, G. (2015) Feminist Aksiyon Filmin İmkânı: Mad Max Fury Road Üzerine, Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Kültürel Çalışmalar Dergisi, 2(2), 104-134.
- BROWN, S. (1998) From Woman Warrior to Peripatetic Entertainer: The Multiple Histories of Tomoe, Harvard Journal of Asiatic Studies, 58(1), 183-199.
- CAN, Şefik. Klasik Yunan Mitolojisi, Ankara: Ötüken Neşriyat, 2012.
- COOK J. (2004) Pirate Queen: The Life of Grace O'Malley 1530-1603, Ireland, Mercier Press, 1.
- ÇÖM, Ş. (2023). Sinema ve Mitoloji İlişkisi Çerçevesinde Alev Almış Bir Genç Kızın Portresi Filminin Analizi, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 22 (86), 584-597.
- DEVLEZ, MF. (2008) Issık Kurgan Yazısı ve Örtük Tarihimize Bir Bakış, Türk Yurdu, 28 (246), 48-52.
- ERBAY ASLITÜRK, G ve DİKİYAR, C. (2017). Mezopotamya – Orta Asya ve Anadolu Ekseninde İlkel Topumlardan Selçuklulara Anaerkil Kültür, Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, 5(11), 589-620.
- ERDEMİR, F. (2011) Postmodern Sinemada Kahramanın Dönüşümü, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Hakemli Dergisi, 35, 21-40.
- EVANS, MM. (2004) The Defat of Boudicca's Rebellion, Gemini Press: Towcester
- FESPACO, (2001), The Legend Of Yennanga Stallion, BBC, (http://www.bbc.co.uk/worldservice/africa/features/fespaco/entries_prizes.shtml) Erişim Tarihi: 01.08.2023
- FINNERAN, N. (2007) The Archaeology of Ethiopia. Routledge: Abington.
- GRİMAL, P. (2012) Mitoloji Sözlüğü Yunan ve Roma, (Çev. Sevgi Tamgüç). Kabalıcı Yayınevi: İstanbul, 528-731.
- GÜNDÜZ, E. (2005). Nar ve Matrix Filmleri Ekseninde Mitolojinin Modern Enstrümanı Olarak Sinema, Gorgon Kültür-Tarih –Araştırma Dergisi, 3, 48-75.

- HAY D. J. (2000) *The Campaigns of Countess Matilda of Canossa (1046-1115): An Analysis of the History and Social Significance of a Women's Military Leadership*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) University Of Toronto, Department of Medieval Studies,1
- HOOKE, S. (1991) *Middle Eastern Mythology*, Imge Kitapevi: Ankara,
- ILBOUDO, M. (2007) "Le Féminisme Au Burkina Faso: Mythes Et Réalités." *Recherches Féministes*, 20(2), 163-177.
- KASAP, F., DOLUNAY, A. VE SOLMAN, A. (2018) *Toplumsal Cinsiyet Roller ve Türk Sinemasında Kadının Sunumu Temelinde Mustang Film İncelemesi*, *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, 8(4), 627-646.
- KAYA ERDEM, B., BAYDAŞ SAYILGAN, Ö. (2012). *Ataerkil ve Anaerkil Toplumun Tarihsel Savaşımının "Avatar" Filmi Bağlamında İncelenmesi*, *İletişim Çalışmaları Dergisi*, 1, 111-132
- KOÇ, H. (29 Şubat 1987) *Savaşçı Prenses*, *Pazartesi Gazetesi*, 28-30.
- KÜÇÜKÖZ AYDEMİR, D. ve AĞIRTIŞ, F.B. (2022). *Sinemada Kadın Temsili ve Feminist Söylem: Eşitlik Savaşçısı Filmi*, *Uluslararası İletişim Sempozyumu Bildiri Tam Metin Kitabı*, 292-308.
- MAİNON, D., ve URSİNİ, J. (2006). *Modern Amazons: Warrior Women on Screen*. Hal Leonard Corporation.
- MUHAMMETHACI, K. (2001). *Efsane ve Rivayetlerde Tasvir edilen Kadın Tipleri Üzerine*, *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*,12,713-719.
- Museum of London (2011) *Queen Boudica in London*, *Pocket Histories Exploring History Through Objects*, 1-4.
- ONAY, M. (2013) *Antik Çağdan Bugüne Tarihin Başarılı Kadın Liderleri*, *Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi*, 5(2), 213-225.
- ÖVÜNÇ, E. (2020) *Hayali Evrenler: Kadın Kahramanın Fantastik Yolculuğu*, *SineFilozofi Dergisi*, Özel Sayı, 532-549.
- ÖZDAYIOĞLU, M. (2013) *Anadolu Mitolojileri ve Efsaneleri*, Ankara: Altınpost Yayınları
- ÖZKAN, H. (2021). *İran Sinemasında Kadının Temsili ve Toplumsal Konumu: Tahmineh Milani Filmleri Üzerine Bir Çözümleme*, *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 105-120.
- PASSMAN, K.M. (1991). *The Classical Amazon in Contemporary Cinema*, *The Bucknell Review*, 35(1), 81.
- PELİSTER, TG. (2014) *Tarihsel Gerçeklik ve Dram İlişkisi; Gerçek ya da Yapıntı Karakter Olarak Jeanne D'arc*, *Yedi Sanat; Tasarım ve Bilim Dergisi*, 11, 27-38
- RACE, K. C. (2013). *Batwoman and Catwoman: Treatment of Women in DC Comics*. Thesis, Wright State University, ABD, 22
- ROEHRIG, CH., DREYFUS, R. ve KELLER, CA. (2005) *Hatshepsut From Queen to Pharaoh*, *The Metropolitan Museum of Art*, Newyork, 11
- SARIYER, S. (2017) *Tarihin Yazmadığı Kadınlar*, İstanbul: Karakarga Yayınları

SEARS, K. (2015), Mitoloji 101 Eski Yunan ve Roma Mitolojisi Hakkında Bilmeniz Gereken Her Şey (E. Duru Çev.) Ankara: Say Yayınları.

SEÇMEN, EA. (2014), Sinemada Süper Kahramanlık İmgesi ve Indiana Jones Filmleri Örneği, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Kültür Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SEGUEDA WE. (2015) Imported Religions, Colonialism and the Situation of Women in Africa, Schriftenreihe Junges Afrikazentrum Young Africa Centre Series, 3, 3-18.

SOBOL, D.J. (1999), ‘Yunan Mitolojisinde Amazonlar’, (Y. Burcu Çev.). Ankara, Öteki Yayınevi

TROWBRIDGE, B. (2016) Meeting Grace O’Malley, Ireland’s’s Pirate Queen, (<http://blog.nationalarchives.gov.uk/blog/meeting-grace-omalley-irelands-pirate-queen/#note-28426-2>) Erişim Tarihi: 26.10.2023

SEÇMEN, E.A. (2014). Sinemada Süper-Kahramanlık İmgesi ve İndiana Jones Filmleri Örneği, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

SUNAL, G. (2020). Sinema Mitoloji İlişkisi Bağlamında Arketipsel Motiflerin Kullanımı: Pan’ın Labirenti Filmi Örneği, Social Sciences Research Journal, 9(4), 236-246.

YILMAZ, TG. (2010), Tarihsel Tiyatral Kişilik İlişkisinin Jeanne D’arc Konulu Oyunlara Yansımaları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü Sahne Sanatları Ana Bilim Dalı, İzmir.

FİLMLER

Cate Shortland Yön. Black Widow, Eric Pearson vd., Scarlett Johansson, Florence Pugh, Rachel, DVD, Kevin Feiger, (2012).

Cedric Nicolas Troyan, Pamuk Prenses ve Avcı 2: Kış Savaşı, Chris Hemsworth, Jessica Chastain, Charlize Theron, DVD, Evan Spiliotopoulos, Craig Mazin, Evan Daugherty, Roth Films (2016).

Columbus, C Yön. Percy Jackson & the Lightning Thief, Logan Lerman, Kevin Mckidd, Alexandra Daddario, DVD, Caig Titley ve Rick Riordan, Mitchael Barnathan, Chris Columbus, Mark Radcliffe ve Karen Rosenfelt. (2010).

Freudenthal, T. Percy Jackson & Sea of Monster, Logan Lerman. Alexandra Daddario, Brandon T Jackson, DVD, Marc Guggenheim ve Rick Riordan, Bill Bannerman, Michael Barnathan vd. (2013).

Gary Ross, Yön. Açlık Oyunları, Gary Ross vd. Jennifer Lawrence, Josh Hutcherson, Liam Hemsworth vd DVD, Lionsgate&Color Force (2012).

George Miller, Yön. Çılgın Max: Öfkeli Yollar, Tom Hardy, Charlize Theronvd. Geroge Miller, Brendan McCarthy, Nick Lathouris, DVD, Cape Town Film Studios (2015).

Joss Whedon, Yön. Yenilmezler, Joss Whedon&Zen Penn. Robert Downey JR, Chris Evans, Scarlett Johansson vd. DVD, Marvel Studyoları&Paramount (2012).

Joss Whedon, Yön. Yenilmezler; Ultron Çağı, Joss Whedon vd., Robert Downey JR, Chris Evans, Mark Ruffalo. Vd. DVD, Marvel Studyoları & Walt Disney, (2015).

Patty Jenkins, Yön. Wonder Woman Trailer, Alan Heinberg vd, Gal Gadot, Robin Wright, Connie Nielsen vd. DVD, Atlas Entertainment Cruel&Unusual Films vd. (2017).

Pitof, Yön. Cat Woman, Bob Kane vd., Halle Berry, Sharon Stone, Benjamin Bratt, Lambert Wilson, DVD, Denise Di Novi, Edward L. McDonnell, Village Roadshow Pictures, (2004).

Rob Brown, Yön. Elektra, Mark Steven Johnson vd. Jennifer Garner, Goran Visnjic, Will Yun. Lee, DVD, Twentieth Century Fox Film Corporation vd. (2005).

Rob Marshall, Yön, Karayip Korsanları Gizemli Denizlerde, Ted Elliott vd., Johnny Depp, Penelope Cruz, Ian McShane, DVD, Walt Disney vd. (2011).

Rupert Sanders, Yön. Pamuk Prenses ve Avcı, Kristen Stewart, Chris Hemsworth, Charlize Theron, DVD, Evan Daugherty, John Lee Hancock, Hossein Amini, Roth Films, (2012).

Simon West Yön. Lara Croft: Tomb Raider, Sara B vd. Angelina Jolie, Jon Voight, Iain Glen vd. DVD, (2001).

Tim Story Yön. Fantastik 4: Gümüş Sörfçünün Yükselişi, Don Payne vd. Ion Gruffudd, Jessica Alba, Chris Evans vd. DVD, Twentieth Century Fox Film Corporation vd (2007).

Tim Story Yön. Fantastik Dörtlü, Mark Frost vd. Ioan Gruffudd, Jessica Alba, Chris Evans vd. DVD, Twentieth Century Fox Film Corporation vd. (2005).

Zack Snyder, Yön. Batman v Superman: Adaletin Şafağı, Christ Terrio vd., Ben Affleck, Henry Cavill, Amy Adams, DVD, Warner Bros, Atlas Entertainment vd (2016).

EKLER

Mitolojik ve Efsanevi Kadın Savaşçıların Tasvirleri

		
<p>Şekil 1: William Faithorne, Boudicca (Boadicea) Çizgi Gravürü, 1676, Yükseklik: 291 mm. Genişlik: 158 mm. Londra Ulusal Portre Galerisi</p>	<p>Şekil 2: Jean Auguste Dominique Ingres, 1854, "Jeanne D'arc Charles VII'in Reims Katedrali'ndeki Taç Giyme Töreni'nde", Yükseklik: 2,40 m Genişlik: 1,78 m Louvre Museum,</p>	<p>Şekil 3: Gian Lorenzo Bernini, 1633-1634, "Kontes Matilda Toskana", Yükseklik: 40 cm. Genişlik: 12.1 cm. Harvard Sanat Müzesi</p>

Şekil 4: W. Beaufort delin, Grace O'Malley Kraliçe Elizabeth'e kendisini tanıtmaması (sağda), 1593, Anthologia Hibernica Vol II, page 14, (New York Halk Kütüphanesi)

Şekil 5: Rachael Minott, Marronların Nanny'si, 2013, Reading Müzesi

Şekil 6: Johann Georg Bergmüller, 1688-1762, Yükseklik: 21.8 cm, Genişlik: 13.2 cm Zodyak İşaretleri ile Athena, Boston Sanat Müzesi

7:

Leochares, M.Ö. 4. "Versailles Dianası, Yükseklik: 2 m, Louvre Müzesi

Şekil

Şekil 8: Helenistik Period, M.Ö. 190, Semadirek'in Kanatlı Zaferi, Yükseklik:2.75 m, Louvre Müzesi

Şekil 9: Burney Rölyefi/ Gecenin Kraliçesi, Yükseklik: 49., Genişlik: 37 cm, British Müzesi

Şekil 10: Hagia Theokleia, Ayatekla Kilisesi, Silifke

Şekil 11: Melanipe, Haleplibahçe Amazonlar Mozaïği Ayrıntı, Şanlıurfa Müzesi

Şekil 12: Laskarina Boubolulina, Yükseklik: 0.99 m Genişlik: 1.24 m, Athena Ulusal Tarih Müzesi

Şekil 13: Gudıt,
<https://www.linkethiopia.org/ethiopia/learn-about-ethiopia/history/>

Şekil 14: Oturur Haldeki Hatshepsut, M.Ö. 1479-1458, Yükseklik: 213 cm, Genişlik: 119 cm. Metropolitan Museum

Şekil 15: Ağaç Oyma Yennega, Ouagadougou, Burkina Faso. Fotoğraf: Brenda Gael McSweeney, 2009

Şekil 16: Yaa Asantewaa Batakarikese (resmi savaş kıyafetleri) tarihlenmemiş fotoğraf
<http://yaaasantewaahmuseum.ghana0.com/yaa-asantewaa-should-be-re-buried-in-ghana---kwame-mayor.html>)

Fotoğraf 17: Seh-Dong-Hong-Beh, Frederick E. Forbes, Dahomey ve Dahomanlar: İki Misyonun Dergilerinde Dohamey ve 1849 ve 1850 yıllarında Başkent, Vol I, London 1851, p22

Şekil 18: At Sırtında Amazon Ölüyor, Napoli Ulusal Arkeoloji Müzesi,
<https://www.livius.org/pictures/a/roman-empire/dying-amazon-on-horseback/>

Şekil 19: İsis Lactans, M.Ö. 664-30 Yükseklik: 4.90 cm. Genişlik: 1.78 cm., Johns Hopkins Arkeoloji Müzesi

Şekil 20: Ching Shih
<https://historydaily.org/ching-shih-the->

Şekil 21: Nakano Takeko
<https://www.warriorwomenselfdefense.org/warrior-women-nakano-takeko/>

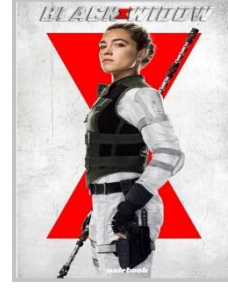
	pirate-queen	
 <p>Şekil 22: Katsukawa Shunkô II, 1762-1830, Yükseklik: 38.8 cm, Genişlik: 26.4 cm, Tomoe Gozen, Boston Sanat Müzesi</p>	 <p>Şekil 23: Zeyna</p>	 <p>Şekil 24: Gabrielle</p>
 <p>Şekil 25: Lara Croft</p>	 <p>Şekil 26: Angelica</p>	 <p>Şekil 27: Patience Philips</p>
 <p>Şekil 28: Aeon Flux</p>	 <p>Şekil 29: Elektra</p>	 <p>Şekil 30: Sue</p>
 <p>Şekil 31: Susan Storm</p>	 <p>Şekil 32: Annabeth</p>	 <p>Şekil 33: Katniss</p>

Şekil 34: Sara

Şekil 35: Natasha Romanoff

Şekil 36: Yelena

Şekil 37: Furiosa

Şekil 38: Prens Diana